

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 2 FÉVRIER 2012

Matin

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 2 FEBRUARI 2012

Voormiddag

La séance est ouverte à 10.01 heures et présidée par M. André Flahaut.

De vergadering wordt geopend om 10.01 uur en voorgezeten door de heer André Flahaut.

Le **président**: La séance est ouverte.

De vergadering is geopend.

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:

Monica De Coninck, Laurette Onkelinx.

Excusés

Berichten van verhindering

Alexandra Colen, Julie Fernandez Fernandez, Alain Mathot, Patrick Moriau, Ann Vanheste, Veerle Wouters, Annick Ponthier, pour raisons de santé / wegens gezondheidsredenen;
Gerald Kindermans, OTAN / NAVO.

Budgets

Begrotingen

01 **Projet de loi contenant le budget des Voies et Moyens de l'année budgétaire 2012 (1943/1-9)**

- **Projet du budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2012 (1944/1-40)**

- **Budgets des recettes et des dépenses pour l'année budgétaire 2012. Exposé général (1942/1)**

- **Justification du budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2012 (1945/1-25)**

- **Notes de politique générale (1964/1-30)**

01 **Wetsontwerp houdende de Middelenbegroting voor het begrotingsjaar 2012 (1943/1-9)**

- **Ontwerp van algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2012 (1944/1-40)**

- **Begrotingen van ontvangsten en uitgaven voor het begrotingsjaar 2012. Algemene toelichting (1942/1)**

- **Verantwoording van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2012 (1945/1-25)**

- **Algemene Beleidsnota's (1964/1-30)**

Reprise de la discussion générale

Hervatting van de algemene bespreking

La discussion générale est reprise.

De algemene bespreking is hervat.

Nous entamons la discussion du chapitre "Affaires sociales, Santé, Pension, Emploi".

Wij vatten de bespreking aan van hoofdstuk "Sociale Zaken, Volksgezondheid, Pensioen, Werk".

Comme convenu hier, nous allons essayer de respecter un temps de parole de 10 minutes par intervenant. J'annonce à ceux qui n'étaient pas présents cette nuit qu'il y a 25 intervenants. Nous ne ferons pas d'interruption à midi. Il n'y aura pas de questions orales urgentes.

Als er vragen zijn is het perfect mogelijk om deze namiddag te stellen.

À 11 h 45 heures, il y aura une brève réunion du Comité de concertation Chambre et Sénat concernant l'urgence sur le projet de loi portant des dispositions diverses en matière de Santé.

Entre-temps, tout le monde est arrivé.

Mevrouw Grosemans heeft het woord.

01.01 Karolien Grosemans (N-VA): Mijnheer de voorzitter, geachte minister, beste collega's, ik geef u de belangrijkste opmerkingen van de N-VA bij het pensioenbeleid.

Mijnheer de minister, u hebt de minimumleeftijd van het vervroegd pensioen naar 62 jaar opgetrokken. De N-VA vindt dat een stap in de goede richting. Wij staan daar achter. Wij vinden dat een goed begin.

Het is duidelijk dat wij met zijn allen langer moeten werken en 65 jaar moet de regel zijn, maar ik voel aan dat u zelf ook vindt dat wij die wettelijke pensioenleeftijd dichterbij moeten benaderen.

Mijnheer de minister, 65 jaar is de regel voor iedereen, zonder uitzondering. Vroeger stoppen kan, maar dat mag niet worden beloofd. Langer werken uiteraard wel en dat kan worden beloofd.

Mijnheer de minister, wij kijken ook uit naar enkele voorstellen van u zoals de afschaffing van de verplichte pensionering van de ambtenaren, de versoepeling van de cumulatiebeperking voor mensen en voor degenen die nog langer willen werken na hun pensionering. Als die voorstellen op tafel komen, zal de N-VA u daarin steunen. Wij staan daar ook achter.

Wij hebben echter wel nog een heleboel vragen bij de uitvoering van een aantal maatregelen zoals de overgangsuitkering en de regeling van enkele pensioenstelsels die u met een pennentrek onderuit haalde. De mijnwerkers, de journalisten, daarover is nog onduidelijkheid. Ik hoop dat wij daarvoor in de loop van de volgende weken een oplossing vinden.

Hier ontbreekt ook nog cijfermateriaal. De mijnwerkers hebben bijvoorbeeld nog altijd geen idee hoeveel mensen precies door die maatregel worden getroffen. Misschien is dat intussen opgeklaard? Ik heb cijfers van 300 mijnwerkers en 617 ondergronders.

01.02 Vincent Van Quickenborne, ministre: (...)

Le **président:** Non, monsieur le ministre, hier, le débat s'est très bien déroulé! Les orateurs interviennent et les ministres répondent ensuite d'une façon globale et coordonnée. C'est plus clair!

01.03 Vincent Van Quickenborne, ministre: (...)

Le **président:** Oui, mais vous le ferez tout à l'heure! Notez-le! Vous n'oublierez pas! Nous avons travaillé ainsi hier. Je vous propose de poursuivre de la sorte aujourd'hui, sous peine d'être encore ici à 3 heures du matin. Cela ne me dérange pas, mais je dois tenir la limite.

01.04 Karolien Grosemans (N-VA): Mijnheer de minister, ik kijk uit naar uw cijfers. Ook over uw verdere initiatieven betreffende het eenheidspensioen heb ik nog veel vragen. Hopelijk zullen wij daarover binnenkort meer horen.

Twee aspecten baren mij zorgen.

Ten eerste, ik meen dat er onvoldoende garanties zijn dat door uw maatregel de effectieve pensioenleeftijd zal verhogen en dat ons pensioenstelsel betaalbaar zal blijven. Het wordt nu afgeschilderd als de grote pensioenhervorming. Misschien is dat ook zo, maar cijfermateriaal ontbreekt. In de loop van de weken hoop ik meer gegevens te krijgen. Wij hebben geen enkel idee van de impact op de gemiddelde pensioenleeftijd. Ook wat de budgettaire impact betreft, tasten wij in het duister.

Ten tweede, er is het aspect van de maatregelen die het mogelijk maken om langer te werken. Wij zien nu al heel veel werknemers die op het einde van hun loopbaan leeg zijn, op zijn, ziek gemaakt door het werk, stress en de toenemende werkdruk. Zij verlaten de arbeidsmarkt vroegtijdig. U, als kersvers minister, vraagt onze werkende bevolking om de lat nog hoger te leggen, nog een tandje bij te steken, nog een paar jaar

langer te werken, nog, nog, nog. Uw vraag is gerechtvaardigd, maar het moet natuurlijk ook mogelijk zijn om langer te werken. Die maatregelen mis ik.

Ik mis maatregelen die ervoor zorgen dat mensen op het einde van hun loopbaan minder belastende taken kunnen opnemen, het wat rustiger aan kunnen doen en arbeid en gezin beter op elkaar kunnen afstemmen. Het moet voor de tweeverdieners wel mogelijk en werkbaar blijven om langer te werken. Zorg er ook voor dat mensen de ruimte krijgen voor een extra opleiding.

Reeds in juni riepen de liberalen in de pers op om de problematiek van de pensioenen aan te pakken. Eerst deed mevrouw Rutten dat, eind juni, gevolgd, een paar weken later, door collega Dewael. In de persteksten werd er gepleit voor een gemengde commissie, een werkgroep Pensioenen van Kamer en Senaat. Die werkgroep zou alle pensioenvoorstellen moeten behandelen. In die persmededeling in de zomer luidde het, ik citeer mevrouw Rutten: "Een dergelijke, afzonderlijke commissie is noodzakelijk." In december, in de commissie voor de Sociale Zaken, was iedereen nog eensgezind.

De heer Mayeur zei dat het vaststond dat er voor de pensioenen sowieso een aparte commissie zou komen. Toen ik eergisteren tijdens de regeling van de werkzaamheden echter voorstelde om de werkgroep in kwestie eindelijk op te starten en in gang te zetten, teneinde aan de pensioenvoorstellen te beginnen werken, werd het in de commissie opeens stil. Er weerklonk enkel wat onbehaaglijk geschuifel.

De sp.a verklaarde bij monde van mevrouw Kitir dat een werkgroep eigenlijk niet nodig was. Zij werd onmiddellijk bijgestaan door CD&V, die ook haar kar keerde. De PS achtte het opeens nodig de toestemming van de minister te vragen. Voorzitter Mayeur stelde dat het aan de minister moest worden gevraagd. Open Vld vond niks. Zij was immers niet vertegenwoordigd.

Collega's, wij hebben geen toestemming van de minister nodig om een werkgroep Pensioenen op te richten. De oprichting ervan is een beslissing van het Parlement. Het gaat ter zake om parlementaire democratie. Wij staan achter het idee van een werkgroep Pensioenen, die zeker het overleg en de communicatie zal bevorderen. Ze zorgt voor duidelijkheid. Ze kan ook een breed draagvlak creëren.

01.05 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mevrouw Grosemans, over de werkgroep Pensioenen hebben wij in de commissie inderdaad even gediscussieerd. Ecolo-Groen heeft het voorstel op zich gesteund.

Laat er ons echter geen opbod van maken.

Wat de minister niet kan worden verweten, is dat hij een gebrek aan hervormingsdrift zou hebben. Binnenkort, tijdens de eerstkomende weken, zullen er teksten en nieuwe voorstellen in de commissie komen.

Ik heb in de commissie opgeworpen dat een werkgroep voor ons kan, maar dat inzake pensioenhervormingen het veel belangrijker is een goede relatie tussen de minister en het Parlement te bekomen. Ik heb ook de nadruk gelegd op de noodzaak van hoorzittingen. Wanneer er teksten van het kabinet in de commissie komen, is het belangrijker om, veeleer dan ons in werkgroepen te beraden, ook externe adviezen te horen van mensen die rechtstreeks met die hervormingen te maken hebben, zoals de belangenorganisaties.

Voor mij kunnen dergelijke hoorzittingen in een dergelijke werkgroep doorgaan, maar voor mij kunnen ze net zo goed in de commissie plaatsvinden. Wij moeten de kwestie gewoon bekijken en de werkzaamheden regelen. Laat er ons echter geen opbod van maken, in de zin van: "Wij zijn de goede, want wij hebben een werkgroep voorgesteld en een andere fractie is de slechte, want zij hebben het voorstel niet gesteund."

Laat ons de hele zaak de komende dagen en weken bekijken.

01.06 Patrick Dewael (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mevrouw Grosemans, mocht ik u niet beter kennen, zou ik bijna denken dat u iets tegen de Open Vld hebt. Regelmatig doet u immers uitspraken zoals "de liberalen willen niet". Wat mij interesseert, is de grond van de zaak. De grond van de zaak is dat er effectief een fundamentele pensioenhervorming komt.

Op het ogenblik dat wij de bewuste werkgroep hebben voorgesteld, was er nog geen regering en was er nog

geen politiek akkoord. Er was misschien ook wel een perspectief, met name dat uw fractie niet aan de kant zou gaan staan en ons in die hervormingsaanpak zou hebben gesteund. De realiteit is evenwel anders gebleken.

Toen hebben wij voorgesteld een werkgroep te installeren in het Parlement. Als er dan voorsnog toch geen regering is, kan het Parlement daar druk op uitoefenen om een hervorming te bekomen. Nu is er een politiek akkoord, nu is er een regeerakkoord, nu is er een pensioenhervorming waarvan ik begrepen heb dat uw fractie ze niet verregaand genoeg vindt, maar toch een stap in de goede richting.

Voor de rest komt het het Parlement toe zijn eigen werkzaamheden te organiseren. Is dat nu in de bestaande commissie of is dat in een aparte commissie, daar zal het Parlement over oordelen. Als u vindt dat er een aparte commissie moet komen, dan zullen we dat bekijken in de Conferentie van voorzitters. De minister zal zijn standpunt daarover geven, maar eigenlijk heeft de minister geen uitstaans met de organisatie van de werkzaamheden van het Parlement.

01.07 Sonja Becq (CD&V): Ik wilde de discussie uit de commissie niet herhalen, maar of het nu een aparte commissie wordt of niet, de minister heeft ons bij de bespreking in de commissie een schema gegeven wat hij wil bespreken dit jaar en wat volgend jaar. Wij zullen zelf kiezen of we daar een aparte commissie met dezelfde mensen voor zullen maken en met dezelfde of een andere voorzitter als we dat nodig vinden, hoewel ik me afvraag wat de formaliteit daarvan is.

In de commissie voor de Justitie hebben wij de familierechtbank en familiale thema's besproken. Wij hebben beslist elke week op een bepaalde dag te vergaderen. Dat is even goed mogelijk zonder dat dit een aparte commissie is. Ik vind het belangrijker dat we de debatten en de besprekingen voeren en inderdaad de betrokken partijen horen. Of dat nu in een aparte commissie moet of niet, daarover moeten wij gewoon afspraken maken. Punt.

01.08 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, ce n'est pas parce qu'il y a beaucoup de commissions et que l'on met sur pied de nombreux groupes de travail que l'on sera plus efficace, bien au contraire.

Par ailleurs, le ministre lui-même a lancé un appel à la commission en demandant que l'on travaille ensemble sur les dix chantiers de la réforme des pensions. Comme vous le savez, j'ai saisi la balle au bond. Il s'agit, selon moi, d'une proposition intéressante sur laquelle nous reviendrons.

Travaillons en commission, avançons et surtout plaçons en faveur de l'efficacité et non pour la dispersion.

01.09 Karolien Grosemans (N-VA): Wat ik hier eigenlijk wilde verduidelijken, is dat ook ik overleg tussen de minister en het Parlement heel belangrijk vind. In het verleden is dit er niet geweest. Wij hebben een pensioenhervorming door de strot geramd gekregen via de wet houdende diverse bepalingen. Zoiets wil ik in de toekomst niet meer meemaken. Dat is de reden waarom ik heb gepleit voor een werkgroep zodat wij op zijn minst een overleg kunnen organiseren met de minister en zodat er op zijn minst communicatie mogelijk is.

Gisteren werd er heel afwijzend gereageerd over het voorstel van die werkgroep. Voor mij hoeft dit ook geen aparte werkgroep te zijn, maar dan moeten er wel vaste afspraken komen met modaliteiten die worden vastgelegd. Op die manier wil ik mij daarvoor wel engageren. Ik vind overleg belangrijk en daarom heb ik voor die werkgroep gepleit. Het gaat hierbij niet over slechte of goede fracties.

Le **président**: Nous sommes d'accord pour dire que nous n'allons pas refaire le débat qui a eu lieu en commission. Nous avons des commissions permanentes et nous veillerons à organiser nos travaux de la façon la plus performante possible sur ce thème-là aussi avec la coopération du ministre, le ministre étant à la disposition du parlement comme tout le monde le sait!

01.10 Marie-Claire Lambert (PS): Monsieur le président, mesdames et messieurs les ministres, chers collègues, mon propos visera essentiellement le budget des soins de santé. Je rappelle que ce budget constitue le premier poste de dépenses des prestations de sécurité sociale. En effet, en 1985, l'INAMI représentait 22 % de l'ensemble de ses dépenses. Aujourd'hui, sa part est passée à plus de 36 %. Ses dépenses ne cessent d'augmenter pour différentes raisons: le vieillissement de la population, l'allongement de la durée de la vie mais aussi les progrès économiques et sociaux, les progrès techniques et encore la

revalorisation des salaires et des prestations.

Jusqu'à présent, en matière de fixation du budget des soins de santé, la règle était celle de l'application de la norme légale de croissance. Cette norme permettait en outre d'alimenter le Fonds d'avenir des soins de santé, de préserver et de créer des emplois dans le secteur.

Cette année, en 2012, la situation budgétaire étant ce qu'elle est, il a été décidé de geler momentanément cette norme. Nous avons dès lors un objectif budgétaire global qui avoisine les 25,5 milliards au lieu de 27,5 milliards si la norme de 4,5 % avait été appliquée. Cet effort du secteur des soins de santé est sans précédent car il absorbe, à lui seul, 20 % des économies totales, alors qu'il représente seulement 13,4 % des dépenses publiques.

Malgré l'ampleur des économies qui seront réalisées, l'ensemble du secteur a compris l'urgence de la situation et c'est ainsi qu'une nouvelle convention médico-mutualiste a pu être conclue garantissant, pour l'année 2012, la sécurité tarifaire pour les patients.

Je ne puis que m'en réjouir, mais mon groupe sera particulièrement attentif à ce que les secteurs concernés par les efforts exigés ne retournent pas in fine la charge sur le dos des patients. En effet, au vu des propositions et des arbitrages de Mme la ministre de la Santé, ceux-ci ne seront pas pénalisés par la restriction de l'objectif budgétaire. À titre d'exemple, je rappellerai le remboursement de certains médicaments destinés à soulager des besoins médicaux auxquels des réponses n'avaient pas encore été apportées. De même, le Plan cancer et le Programme maladies chroniques seront poursuivis.

Par ailleurs, les importantes économies décidées dans le secteur du médicament auront finalement un effet positif, tant sur la santé que sur le portefeuille des patients. La rationalisation de la consommation d'antibiotiques ou de psychotropes en constitue un excellent exemple.

Les hôpitaux - via le système des montants de référence ou la limitation des suppléments d'honoraires -, les firmes pharmaceutiques - au moyen du blocage des prix des médicaments - ou encore les prescripteurs et les pharmaciens - à travers la dénomination commune internationale - seront impliqués pour que le patient soit soigné au juste prix, avec le bon traitement délivré au meilleur prix. C'est indispensable pour garantir la qualité et l'accessibilité de notre système de soins de santé.

Cet exercice d'équilibriste engagé par Mme la ministre pour réduire les dépenses en soins de santé, tout en maintenant, voire en améliorant ceux-ci, nécessite des changements fondamentaux, qui sont manifestement amorcés. Le paysage hospitalier est appelé à connaître de profondes modifications cette année. La communication des prix pratiqués à l'étranger par les firmes pharmaceutiques est une mesure destinée à combattre certains agissements commerciaux absolument inacceptables. Nous aurons l'occasion de débattre l'exécution du principe du droit à la substitution dans l'après-midi. Toutes ces mesures présentent, à l'évidence, un caractère novateur appelé à redessiner les fondements de notre système de soins de santé.

Chers collègues, permettez-moi de conclure en rappelant à ceux qui ne cessent de répéter que notre système, les traitements, les prestataires de soins, les institutions et même les patients devraient être plus efficaces, que la médecine n'est pas une science exacte, mais un art. De même, derrière les indicateurs de qualité et les principes de l'*evidence based medicine*, il y a des patients qui souffrent et des prestataires qui oeuvrent à les soulager. Et cela n'a pas de prix.

01.11 Sonja Becq (CD&V): Mijnheer de minister, ik zal kort even het woord nemen over de pensioenen. Ik vind het niet nodig om te herhalen wat we allemaal besproken hebben in de commissie. Ik wil alleen enkele aandachtspunten naar voren brengen die belangrijk zijn in het debat en in de lopende onderhandelingen.

Die debatten moeten zorgen voor eenheid en een toekomstperspectief bieden aan ouderen en jongeren. Het mag daardoor niet tot een *clash* tussen de generaties komen. Daarover zijn we het in grote mate eens. Het moet ons aller bezorgdheid zijn. Tenslotte ben ik ouder van kinderen die later een goed pensioen moeten hebben en ik ben kind van ouders die op dit moment een pensioen genieten. Het is belangrijk dat we alle generaties meenemen in de bespreking.

Mijnheer de minister, in verband met de overgangsmaatregelen die er naar aanleiding van de dringende bepalingen zullen komen, leg ik een paar klemtonen op punten waarover wij ons nog zorgen maken.

Ten eerste hoop ik dat u gepaste maatregelen vindt voor wie vandaag 58 of 59 jaar is. Zij moeten soms vaststellen dat hun oppensioenstelling niet met een half jaar of een jaar wordt opgeschoven, maar met drie jaar ineens omdat er voortaan niet 35 maar 38 loopbaanjaren vereist zijn. Ik vind dat zoiets niet kan, vooral omdat de betrokkenen net voor hun pensioen staan. We moeten daar oplossingen voor vinden, we kunnen niet zomaar zeggen dat we daar geen rekening mee houden. Uiteraard moeten we de pensioenen hervormen. Een geleidelijke aanpak is echter wel iets anders dan een aanpak waarbij personen die gerekend hadden op hun oppensioenstelling, dat ineens met vier tot vijf jaar uitgesteld zien.

Ten tweede, hoewel het in het regeerakkoord overeengekomen is, blijf ik de bepalingen inzake het tijdskrediet betreuen. Het is belangrijk dat de maatregelen in verband met het werk en die in verband met de pensioenen worden gestroomlijnd. Eigenlijk is het het eenvoudigst dat als werknemers recht hebben op loopbaanonderbreking of tijdskrediet – of dat nu halftijds, voltijds of een vijfde is – er gewoon een gelijkstelling komt bij de pensioenen. Ik besef dat dat niet volkomen is. Hoe dan ook, ik betreur de beslissing en zou het toejuichen mocht u in het overleg de regelingen kunnen stroomlijnen.

Ten derde, een belangrijke bekommernis van ons waaromtrent ik heel veel vragen krijg, zijn de lange loopbanen voor werknemers die begonnen zijn met werken op 14 of 16 jaar. Zij zeggen dat zij veel meer dan 45 jaar zullen moeten werken. Mijnheer de minister, wanneer we de eenheid van loopbaan zullen bespreken, waarover in het regeerakkoord wordt gezegd dat het kan dat men op meer dan 45 vijfenveertigsten uitkomt, – moeten we de lange loopbanen van werknemers die heel vroeg begonnen zijn te werken, op een treffelijke manier honoreren. Ik vind het ook belangrijk dat men daar voor zware beroepen rekening mee houdt. Ik geef een voorbeeld dat niet vanzelfsprekend is uit de gezondheidszorg. Het gaat dan om personen die moeten poetsen en verzorgenden, die onder andere moeten tillen en soms in moeilijke *shiften* werken. Ik vind dat we daarmee voor die groepen rekening moeten houden.

Ik meende dat men dat zou doen voor het brugpensioen. Het is belangrijk dat men dat ook probeert te regelen voor de gehele loopbaan.

Een ander aandachtspunt in verband met het pensioen voor vrouwen, is het volgende. U zegt dat dit thema niet meteen in het regeerakkoord staat, maar dat u het wel wil meenemen. De gelijkstelling en de toekenningen van tijdskrediet en loopbaanonderbreking worden enigszins afgebouwd. Onze partij heeft geprobeerd om maximaal zorg te dragen voor de combinatie gezin en werk, gezin en zorg, gezin, werk en opleiding.

Wij vinden die drie punten belangrijk en hebben geprobeerd om ze maximaal te vrijwaren. Voor een aantal groepen is men een stukje teruggegaan en wij begrijpen dat het niet voor iedereen weggelegd is om vijf jaar op te nemen. In dat kader vind ik het belangrijk dat wij bij de discussie over vrouwen en pensioen ook kijken naar het bedrag dat aan gepensioneerde vrouwen wordt uitbetaald. De combinatie gezin en werk is inderdaad niet zo evident.

Men heeft een aantal systemen ontwikkeld met een minimumjaarrecht. Wij moeten ervoor zorgen dat wij voor de vrouwen die louter en alleen van hun pensioen moeten leven, de garantie op een redelijk inkomen meenemen.

Er wordt in het regeerakkoord expliciet verwezen naar het overlevingspensioen. Ook wat dat betreft, blijf ik het belangrijk vinden dat wij ten gronde bekijken wat dat betekent.

Wie vandaag een overlevingspensioen ontvangt, is soms beter af dan met een individueel pensioen. Wij moeten erover waken dat het overlevingspensioen de betrokkenen activeert om aan de slag te gaan, wat niet eenvoudig is. Tegelijk mag het er niet toe leiden dat de betrokken vrouwen in de armoede verzeilen.

Wij moeten die twee overwegingen heel expliciet meenemen. Er bestaat daarover onderzoek, waaruit heel duidelijk blijkt dat gehuwden die alleen komen te staan, een nog veel groter risico op armoede lopen.

Wij moeten dat meenemen in het debat over *splitting*, waar collega's van uw partij voorstander van zijn.

Wij moeten er heel sterk voor waken de armoede te verdelen. Als men bij personen met een laag pensioen werkt met *splitting*, veroorzaakt men twee personen tot de armoede, terwijl dat niet het geval is wanneer men met minimumrechten werkt.

Ik vind het belangrijk dat wij dat armoedeperspectief altijd en heel duidelijk meenemen wat vrouwen en pensioen betreft, naast het perspectief van activering en hoop dat wij daarover open gesprekken zullen kunnen voeren.

01.12 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, ik heb een aantal vragen en bedenkingen rond pensioenen en armoedebestrijding.

Mevrouw De Block, als staatssecretaris bevoegd voor Armoedebestrijding hebt u de ambitie geformuleerd om tegen 2020 380 000 mensen uit de armoede te halen. Op pagina 26 van het verslag van onze bespreking in de commissie hebt u moeten toegeven dat u niet als enige bevoegd bent voor armoedebestrijding. Eigenlijk moet u in het kernkabinet zitten om armoedebestrijding als horizontale opdracht te bewaken. U hebt een coördinerende functie. Die moet u waarmaken.

U zegt dat de armoede door de economische crisis gestegen is. Er zijn inderdaad indicaties dat de problemen bij heel wat bevolkingsgroepen verergeren. Het percentage kansarmen in ons land stabiliseert zich evenwel al een paar jaren rond 15 %, een op zeven Belgen. Er is een aantal risicogroepen zoals alleenstaanden, eenoudergezinnen en gepensioneerden.

In dat verband is het belangrijk te wijzen op het belang van het behoud van de automatische loonindexering. Die buffer heeft de problemen in ons land in tegenstelling tot andere landen in tijden van crisis in zekere mate beheersbaar gehouden. Ik voeg daar onmiddellijk aan toe dat het feit dat de armoede al een aantal jaren stabiliseert op 15 % eigenlijk heel slecht nieuws is omdat dit betekent dat ondanks alle verklaringen, beleidsinspanningen en eventueel vrijgemaakte budgetten, wij er niet in slagen om dat percentage naar beneden te halen. De opmerking die altijd volgt is dat werk toch het allerbelangrijkste is. Natuurlijk, werk is de finale doelstelling. Intussen zijn we het aan onszelf verplicht om iedereen een menswaardige uitkering te geven.

U zegt ook dat sommige zaken geen budget vereisen. Dat is waar. Uw intentie om meer OCMW-werkers en meer maatschappelijk werkers de straat op te sturen, is heel positief. Het feit dat u werk wil maken van een automatische toekenning van het OMNIO-statuuut is absoluut nodig. Maar zonder budget zal het niet gaan.

Vraag is dan welk budget u hebt? Welk budget heeft deze regering om aan armoedebestrijding te doen? Vandaar, we zitten met hetzelfde probleem als in het afgelopen jaar. De armoede blijft op hetzelfde hoge niveau in ons land, maar ook in de afgelopen jaren hebben we onvoldoende werk gemaakt van een voldoende groot budget.

Mevrouw de staatssecretaris, volgens het verslag van de commissiebesprekingen zegt u dat de regering zal ijveren voor het welvaartsvast maken van de uitkeringen en ook het leefloon. Welnu, het Generatiepact stelt voorop dat de uitkeringen om de twee jaar aangepast moeten worden. De vorige aanpassing is gebeurd in september 2011. De volgende zal misschien gebeuren in 2013. Maar deze regering heeft beslist om in 2013-2014 de enveloppe voor het welvaartsvast maken van de uitkeringen met 40 % te verminderen. We zouden nog kunnen veronderstellen dat dit onderwerp is van sociaal overleg, maar het staat in het regeerakkoord. Dat is onbegrijpelijk voor ons.

Mevrouw de staatssecretaris, u bent ook zeer duidelijk aangaande de optrekking van het leefloon tot boven de armoededrempel. In de commissievergadering hebt u gezegd dat er in deze legislatuur geen geld is om het leefloon op te trekken tot boven de armoededrempel. Dat is bijzonder jammer, want dat betekent dat mensen die een leefloon trekken, tot 2014 geen enkel perspectief krijgen van u, geen enkele zekerheid. Zij moeten verder leven in de wetenschap dat zij een leefloon krijgen dat ongeveer 200 euro onder de Europese armoededrempel ligt. U zegt dat de regering daar niets aan zal doen. Ik vind dat nogal beschamend.

Onze fractie heeft nochtans al een tijdje geleden een wetsvoorstel ingediend om uitkeringen op te trekken tot boven de armoededrempel. Dat voorstel is nog altijd hangende. Het is een zaak van minimaal respect. Wij hebben de prioriteit gevraagd voor dat voorstel in de commissie Sociale voor de Zaken en we zullen daar de strijd rond voeren.

Mevrouw de staatssecretaris, u hebt ook gezegd dat u zult laten nagaan of het budgettair haalbaar is om aangaande het leefloon het terugbetalingpercentage aan te passen. Wat is uw inschatting? We hebben gezien dat de VVSG nu zeer sterk vragende partij is om dat percentage van 65 % op te trekken tot 90 %. Zal dat gebeuren? Hebt u daar een budget voor? Er is namelijk een verschuivingseffect. U geeft zelf aan dat er

door de hervorming van de wachtuitkeringen een verschuiving zal plaatsvinden van jongeren van de RVA naar het OCMW. Wij kunnen ons dus afvragen wat u dan eigenlijk bereikt hebt. Ook daar zullen er budgetten nodig zijn.

Ik denk dus niet dat u met de voorliggende begroting kunt stellen dat armoedebestrijding voor deze regering belangrijk is.

Ik kom tot de armoede bij gepensioneerden, en zo bij uw collega, minister Van Quickenborne

De armoede bij gepensioneerden is in ons land hoog in vergelijking met andere Europese landen, met name 1 op 5 of 20 %.

De welvaartsenveloppe is nodig om de sociale uitkering en de pensioenen aan te passen aan de lonen en zo de koopkracht te beschermen. De wettelijke pensioenen in ons land zijn echter bij de laagste van de EU-15.

Ik wil u nog een cijfer gegeven dat nog niet in de commissie is genoemd. Tien jaar na het pensioen is de vervangingsratio, gewaarborgd door de eerste pijler, gedaald van 36,5 % naar 31,4 % in vergelijking met het laatste salaris. Dat zet België helemaal onder aan de lijst van de 15, vlak boven Groot-Brittannië. Dat is een positie waarop wij niet trots kunnen zijn.

Mijnheer de minister, uw pensioenhervormingen moeten als eerste doelstelling hebben het verzekeren van voldoende hoge, menswaardige pensioenen voor iedereen. Dat moet dat de doelstelling zijn. Langer werken is voor ons een middel, geen doel op zich. Het is een middel om de betaalbaarheid en voldoende hoge pensioenen te verzekeren.

Wat zijn uw maatregelen? U hebt het over een aantal welvaartsaanpassingen. U hebt ook de precieze bedragen gegeven. Een welvaartsaanpassing is uiteraard niet voldoende. U wil ook op de tweede pijler inzetten, net zoals veel voorgangers van u. Minister Frank Vandenbroucke heeft dat in zijn tijd ook geprobeerd.

We zien echter dat, ondanks alle inspanningen, ondanks de consensus bij een aantal partijen om op de tweede pijler in te zetten, 40 % van de werknemers de tweede pijler nog altijd niet heeft.

Welke nieuwe hervormingen zult u dan precies invoeren? Het is een van de tien werven, hebt u gezegd in het debat in de commissie. Wij vrezen echter voor een Mattheüseffect: de tweede pijler nog aantrekkelijker maken voor degenen die het al hebben, maar mensen die onvoldoende toegang tot de tweede pijler hebben, blijven dan in de kou staan. Dat kan niet de bedoeling van uw pensioenhervorming zijn.

De overlevingspensioenen zijn ook zeer belangrijk: 50 % van de vrouwelijke gepensioneerden heeft dat overlevingspensioen als supplement. Het laat hen toe om een voldoende hoog pensioen op te bouwen. U zegt dat u dit wil hervormen. U zegt echter niet op welke manier. U zegt niet wat de aanpassing dan precies zal zijn. Wat is het gevolg daarvan? Onrust, onzekerheid, opnieuw, nog maar eens. In het verlengde van uw acties eind december, opnieuw onrust. En dan maar klagen over sociaal protest enstakingen en dies meer.

Een andere maatregel die u neemt en die ingaat tegen de doelstelling van voldoende hoge pensioenen. U perkt de systemen van de combinatie arbeid en gezin in zoals minder gelijkgestelde periodes, dus met andere woorden: minder pensioen. De welvaartsenveloppe voor 2013 en 2014 is met 40 % verminderd.

De Ecolo-Groen-fractie zegt dat er een verhoging moet komen van het wettelijk pensioen. Wij hebben het voorstel op tafel gelegd om de minimumpensioenen op te trekken naar 1 150 euro. Dit kost 450 miljoen euro per jaar boven op de welvaartsaanpassing. Dat is een aanzienlijk bedrag, maar het lijkt mij de investering waard. Er zijn sowieso terugverdieneffecten want de koopkracht van gepensioneerden zal stijgen. Het gaat ook om de laagste pensioenen. Een extra hoge pensioenuitkering zal dan ook onmiddellijk worden omgezet in consumptie en vloeit op die manier bijna rechtstreeks terug naar onze economie. Wij vragen ook om de inkomensgarantie voor ouderen op te trekken tot boven de armoededrempel. Vandaag is dit niet meer het geval. Ondanks alle welvaartsaanpassingen is de IGO gezakt onder de armoededrempel van 973 euro.

Hoe willen wij dit financieren? Eerst en vooral moet naar een aantal alternatieve inkomsten worden gezocht. Dit is echter taboe voor deze regering die zoveel mogelijk wil besparen en saneren. Als bepaalde ministers

van PS-signatuur, zoals minister Magnette, zeggen dat er ook moet worden nagedacht over extra inkomsten, dan staat het land in rep en roer. Dit is voor mij onbegrijpelijk. Wat is er nu tegen een correcte, rechtvaardige fiscaliteit? Wat is er tegen een correcte, eerlijke vermogenswinstbelasting? Op die manier worden niet alleen werkende mensen belast, maar kunnen ook mensen die een inkomen hebben uit vermogen op een eerlijke manier bijdragen aan de financiering van onze sociale zekerheid. In diezelfde lijn is er ook de hervorming van de notionele-intrestaftrek. Kortom, dit zijn een aantal maatregelen die voor alternatieve meerinkomsten kunnen zorgen. Volgens ons is daar niets op tegen.

Wij zullen ook langer moeten werken. Uw tien werven bevatten een aantal maatregelen waarmee wij het eens kunnen zijn en waarover wij willen nadenken. Ik denk bijvoorbeeld aan een betere cumul tussen pensioen en werken mits meer loopbaan jaren, de opbouw van pensioenrechten en dit ook na een loopbaan van 45 jaar. Laten wij daarover nadenken. Wij staan hiervoor open, maar dit mag dan geen alibi vormen om de verhoging van het wettelijk pensioen uit te stellen. Men zou kunnen zeggen dat een verhoging van het wettelijk pensioen niet langer nodig is omdat gepensioneerden veel langer zouden kunnen werken en ook na een loopbaan van 45 jaar pensioenrechten kunnen opbouwen. Op dat moment zult u in ons een tegenstander vinden.

Ik wil het nog over twee elementen hebben. Uw pensioenhervorming is er zeer abrupt gekomen. Wij vragen om in een overgangsbepaling te voorzien voor het optrekken van het vervroegd pensioen van 60 naar 62 jaar in 2016. Er is niet in overgangsbepalingen voorzien voor de loopbaanvoorwaarden.

Die worden op één jaar tijd opgetrokken van 35 naar 40 jaar. Eigenlijk had hier een geleidelijke verlenging moeten gebeuren.

Inzake de inperking van de combinatie arbeid en gezin weet ik dat de gemotiveerde tijdskredieten blijven bestaan. De ongemotiveerde tijdskredieten echter worden fors aangepakt, in die zin dat men gaat van vijf jaar tijdskrediet naar één jaar gelijkstelling en van vijf of zes jaar loopbaanonderbreking naar één jaar. Voorts deel ik de opmerking van collega Becq, dat het halftijds tijdskrediet maar zal worden gelijkgesteld aan één jaar in plaats van aan twee jaar. Dat is contraproductief, mijnheer de minister, want meer dan 99 % van alle tijdskredieten boven de vijftig jaar worden deeltijds opgenomen. Tijdskrediet en loopbaanonderbreking kunnen dus helpen om die loopbaan te verlengen. Ik weet dat het een klassiek argument is, maar ik wilde het toch nog eens zeggen omdat het vrij essentieel is.

Ik zal nu afronden. Andere zaken kunnen in de commissie worden besproken.

Mijnheer de minister, sociaal overleg zal, zeker voor de tien werven, extreem belangrijk zijn, maar het is tegelijk uw grote zwakte tot nu toe. U hebt te veel aandacht gehad voor de besparingsdrift en voor de centen, maar onvoldoende voor de mensen. Ik denk aan de inperking van de combinatie arbeid en gezin en geen oog voor werkbaarheid en zware beroepen. Het moet immers allemaal haalbaar zijn om langer aan de slag te blijven. U draait eigenlijk doel en middel om; voor u is langer werken een doel, voor ons een middel om betere pensioenen te kunnen betalen. Als u op een sociale, menselijke manier de pensioenen wilt hervormen, dan zijn wij een gesprekspartner. Als u dat op een asociale manier wilt doen, dan vrees ik dat wij een tegenstander zijn.

01.13 Hans Bonte (sp.a): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil het in mijn korte betoog vooral hebben over de uitdagingen op de arbeidsmarkt en over de ambitie van de regering inzake werkgelegenheid.

Mevrouw de minister van Werk, ik begin met een citaat uit het commissieverslag, waarin de heer Calvo vanuit de oppositie meegeeft dat uw beleidsbrief "meer om het lijf heeft dan die van de meeste van uw collega's in deze regering." Dat is correct en ik vind dat normaal, want wij weten toch allemaal voor welke uitdagingen wij staan inzake het opkrikken van de werkzaamheidsgraad. De ambities ter zake worden in uw beleidsbrief verwoord.

Effectief, zowel met het oog op de bescherming tegen armoede als met het oog op de bescherming van de sociale zekerheid, zetten wij het beste alles op alles om onze burgers aan het werk te krijgen. Mijn fractie steunt u en de regering voor 200 %, telkens u het in de hoofdstukken Werk en Maatschappelijke Integratie over activering hebt. Ik vind het een goeie zaak dat u daar op alle beleidsterreinen werk van wil maken.

Mevrouw de minister van Werk en mevrouw de staatssecretaris van Armoedebestrijding, ik wil u wijzen op een uitdaging die de OCMW's betreft, namelijk het aan het werk krijgen van personen uit het leefloonstelsel,

beter dan vandaag het geval is. Ik wil ervoor blijven pleiten, mevrouw de minister en mevrouw de staatssecretaris, dat u het contingent van artikel 60, dat voor velen de springplank is om weer op een volwaardige manier deel te nemen aan de economie en aan de samenleving, eens goed tegen het licht zou houden. U moet nagaan of er ruimte kan worden gevonden om dat contingent uit te breiden. Het is een klein kunstje aan te tonen dat leefloontrekkers die werk vinden, ook budgettair interessant zijn. Ik zie dus niet in waarom u zo voorzichtig blijft en waarom u het contingent van 3 000 arbeidsplaatsen niet verruimt.

Mevrouw de minister, ik wil het ook hebben over andere punten, die niet in de beleidsbrief staan. Ik wens bijvoorbeeld meer aandacht voor de PWA-problematiek.

U hebt in de commissie tijdens het debat over de beleidsbrief duidelijk aangegeven hoe de bevoegdheden voortaan zullen worden verdeeld. Ik herhaal dat onze fractie het nog steeds zeer moeilijk heeft met een ellendige besparingsmaatregel, die vandaag nog steeds gecontesteerd wordt in het werkveld en als gevolg heeft dat het voortbestaan van een pak PWA's bedreigd is.

Conform het regeerakkoord zal de bevoegdheid inzake de PWA's en de reglementering ter zake overgaan naar de regio's. Ik heb het bange aanvoelen dat de regio's zich nog niet aan het voorbereiden zijn om ook op regionaal vlak een toekomst te geven aan de PWA's. Mevrouw de minister, dat baart mij zorgen. De studiedienst van mijn partij heeft in kaart gebracht wie er vandaag nog in een PWA werkt. Dat zijn oudere zeer laaggeschoolden met zeer langdurige werkloosheids carrières achter de rug, die we zeer gemakkelijk dreigen af te schrijven in onze economie, ware het niet dat er zoiets bestaat als het PWA.

Mevrouw de minister, in het overleg dat u aankondigt met de regio's om de staatshervorming goed voor te bereiden, moet u aan de alarmbel blijven trekken om de regio's warm te maken voor een nieuwe invulling van de PWA's. Bij die nieuwe invulling kan de activeringspiste belangrijk zijn. Daarnaast zal het ook noodzakelijk zijn om de PWA's goed in te schakelen in het lokale sociale-economiebeleid, in het beleid van de regio's zoals dat vandaag al gestalte krijgt. In die optiek wil ik u ook steunen omdat u zeer veel tijd en energie wenst te steken in de goede voorbereiding van de regionalisering van het werkgelegenheidsbeleid. Meer dan ooit zal een goed samenspel nodig zijn inzake begeleiding en activering van werkzoekenden, elk binnen zijn bevoegdheid maar samen met de ambitie om de werkzaamheidsgraad omhoog te krijgen.

Mevrouw de minister, ik plaats daar de volgende belangrijke voetnoot bij. Als we een hoge werkzaamheidsgraad willen verwezenlijken en ook een toekomst bieden aan werknemers met zwakkere kwalificaties op onze arbeidsmarkt, moet de federale overheid het beleid in haar bevoegdheidspakket moderniseren en vereenvoudigen, zoals u aankondigt. De regio's zullen dan inspanningen moeten leveren voor begeleiding, vorming en opleiding. Het is echter ook cruciaal om ook op lokaal niveau een werkgelegenheidsbeleid te voeren, in de gemeenten, samen met de OCMW's, samen met de lokale antennes van de VDAB. Het PWA heeft de voorbije 15 jaar bewezen nuttig te zijn. Het is het enige niveau op gemeentelijk vlak waar personen die bekommerd zijn om insluiting van mensen en om het geven van kansen aan mensen, actief zijn.

Het zou te jammer zijn, mocht dat sneuvelen in de complexiteit van de bevoegdheidsherverdeling.

Mevrouw de minister, ik wil ook nog aangeven dat wij nu voor de ultieme deadline staan op het vlak van het dossier arbeiders-bedienden, een deadline die het Grondwettelijk Hof afgelopen zomer heeft geformuleerd en die ertoe moet leiden dat er een doorbraak komt in dat complex dossier voor juni 2013.

Vanop deze tribune heeft sp.a steeds beklemtoond dat er geen enkele maatschappelijke verantwoording meer is voor bestaande discriminaties op de arbeidsmarkt. Niemand kan mij uitleggen waarom een kok die een arbeidscontract voor arbeiders heeft, vanaf de eerste dag dat hij ziek is zijn loon verliest, terwijl dat niet het geval zou zijn wanneer hij een bediendecontract zou hebben. Dat is één voorbeeld uit dat complex dossier. Wij hebben daaromtrent wetsvoorstellen ingediend. Bij herhaling hebben wij ook gewezen op de rol die de sociale partners daarin dragen. Met zijn allen hebben wij bij herhaling moeten vaststellen dat elke deadline die de sociale partners daaromtrent zelf geformuleerd hebben, overschreden werd. Ik hoop dat men nu, onder tijdsdruk, binnen het sociaal overleg wel in staat is om knopen door te hakken. Ik denk dat dit een goede gelegenheid is om het volledig arbeidsrecht tegen het licht te houden, ook in het raam van de activering. Als het gaat over ontslag en ontslagrecht, mag het niet beperkt blijven tot de uitbetaling van centen, maar moet het bedrijfsleven ook het engagement opnemen om effectief mensen nieuwe kansen te geven op de arbeidsmarkt.

Mevrouw de minister, een ander thema waar wij in de voorbije jaren, een beetje tot ergernis van bepaalde regeringsleden overigens, telkenmale mee voor de pinnen zijn gekomen, is de strijd tegen misbruiken op de arbeidsmarkt, misbruiken op het vlak van het niet betalen van socialezekerheidsverplichtingen, het niet correct betalen van lonen. Meer dan ooit heeft ons land er nood aan dat elke euro die de sociale zekerheid toekomt, ook in de kas van de sociale zekerheid belandt. Daarstraks hebben we collega's al horen spreken over de betaalbaarheid van pensioenen. Hetzelfde kan gezegd worden over gezondheidszorg. De sociale zekerheid heeft recht op elke euro waar zij volgens de wetgeving recht op heeft. Als wij hier jaren na elkaar de voormalige regering geconfronteerd hebben met het voorstel van de hoofdelijke aansprakelijkheid of met voorstellen om schijnzelfstandigheid tegen te gaan, dan was dat alvast een van onze fundamentele argumenten. Zorg ervoor dat de spelregels in ons land, ook in de economie, correct worden nageleefd, dat elke socialezekerheidsbijdrage betaald wordt en bindt de strijd aan tegen het uitdijende misbruik op onze arbeidsmarkt, ook en misschien zelfs vooral met buitenlandse werknemers, waar wij telkens worden geconfronteerd met ellendige, bijna Daensistische toestanden.

Vandaag staat in een of andere krant het verhaal van een Portugese zwartwerker die werd gedumpt omdat de werkgever het niet aandurfde toe te geven dat hij hem in het zwart had tewerkgesteld. Mevrouw de minister, ik hoop dat wij ter zake, in tegenstelling tot de vorige regering, snel knopen kunnen doorhakken ter bescherming van de gewone werkmensen, van waar ze ook komen, en ook ter bescherming van de financiering van onze sociale zekerheid.

Mijnheer de voorzitter, ik wil afronden met twee precieze vragen.

Ten eerste is er de combinatie arbeid-gezin. De vorige spreker heeft hier ook naar verwezen. Wij hebben gezien dat Europa niet alleen voor kritiek zorgt, maar ons ook wat kan helpen om sociale vooruitgang te boeken. Een van de zaken op tafel is de reglementering van de moederschapbescherming. Ik heb vastgesteld dat Europa ons daar dwingt na te denken over de verlenging van de periode dat moeders thuis kunnen blijven om te zorgen voor hun baby. De discussie gaat daar over de betaalbaarheid van de vierde maand. Mevrouw de minister, ik had graag geweten of wij effectief zullen kunnen ingaan op de suggesties van Europa. Zo ja, tegen welke voorwaarden?

Mevrouw de minister, ten tweede, ik ben vanochtend wakker geworden met de ellendige berichten over Bekaert. De eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat ik het gevoel had dat wij terugkeerden naar de tijd van Louis Schweitzer toen hij op een persconferentie aankondigde dat Renault Vilvoorde ging sluiten. Wel, vanochtend hoorde ik de heer De Graeve aankondigen hoeveel jobs er verloren gaan en waar, wat er zal gebeuren rond sociale inspanningen enzovoort.

Mevrouw de minister, zijn in dit complexe en moeilijke dossier van Bekaert, waar opnieuw 600 mensen hun job dreigen te verliezen, de spelregels correct gevolgd? Zijn de spelregels die wij in dit Parlement hebben vastgelegd in de zogenaamde Renault-wet correct nageleefd? Het is immers toch elementair dat mensen niet moeten vernemen via de radio dat ze hun job kwijt zijn. Nog meer cruciaal is dat via het sociaal overleg in het bedrijf vooral gezocht wordt op welke manier jobs kunnen behouden blijven.

Mevrouw de minister van Werk, wij zullen u ten volle steunen in de uitvoering van uw zeer lijvige en ambitieuze beleidsnota.

01.14 Ine Somers (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, met betrekking tot de gezondheidszorg weten wij allemaal dat 2012 budgettair een moeilijk jaar is. Dat reflecteert zich in het budget voor de sector gezondheidszorg, dat is beperkt tot 25,62 miljard. Wij doen een belangrijke besparing van 424 miljoen euro en daarnaast rekenen wij op een onderbenutting van 320 miljoen euro.

Ondertussen hebben wij in de wet diverse bepalingen voor gezondheidszorg vorige week reeds de eerste maatregelen genomen die de nodige besparingen moeten realiseren. Er wacht ons nog een programmawet waarin wij extra maatregelen zullen nemen. Daarbij hebben wij vooral geprobeerd de zorg voor de patiënt niet in het gedrang te brengen. Wij hebben geprobeerd om na te gaan welke maatregelen wij kunnen nemen om het correct inzetten van middelen te bevorderen, om het geneesmiddelengebruik dat, zoals wij allemaal weten, groot is in ons land, af te remmen en om te wegen op de prijsvorming van geneesmiddelen en andere producten.

Wij weten dat wij daarvoor geen applaus krijgen, maar ook daarop moet worden bespaard in tijden van sanering. De maatregelen die wij nu nemen en nog zullen moeten nemen, zijn noodzakelijk om de toekomst

van onze gezondheidszorg veilig te stellen.

Het is belangrijk dat wij beseffen dat de vergrijzing van de komende decennia zal wegen op de uitgaven voor de gezondheidszorg, niet het minst omdat de vergrijzing zal leiden tot een explosie van chronisch zieken, van wie wij weten dat zij heel veel uitgaven in de ziekteverzekering genereren.

Niet vooruitlopend op de maatregelen die nodig zijn om in het kader van de nieuwe begrotingscontrole het budget verder te saneren, durf ik ook pleiten voor een aantal fundamentele hervormingen in de gezondheidszorg. Wij moeten inzetten op het meer doelmatig inzetten van middelen in onze gezondheidszorg. Wij doen dat nu al met een aantal maatregelen, maar wij moeten hierop blijven inzetten.

In dat kader is het volgens mij goed dat de minister jaarlijks in het Parlement een toelichting zal geven over de mate waarin zij gevolg heeft gegeven aan de rapporten van het Kenniscentrum en waarom zij dat in bepaalde gevallen niet heeft gedaan.

Open Vld stelt voor dat het Kenniscentrum de behandeling van twee pathologieën zou doorlichten op efficiëntie. Deze doorlichting kan aanleiding geven tot de nodige maatregelen die het efficiënt inzetten van middelen concretiseren, zowel op ambulant als residentieel vlak.

Wij moeten ook nagaan in welke mate de financieringskaders die wij opzetten *incentives* bevatten tot misbruiken en overconsumptie. Tijdens deze legislatuur moeten wij bestuderen hoe wij de ziekenhuiswet kunnen aanpassen. Wij weten allemaal dat ziekenhuisfinanciering voor bepaalde ziekenhuisdiensten niet kostendekkend is en voor andere meer dan kostendekkend. Dat geeft aanleiding tot overconsumptie om bepaalde niet-gedekte kosten te dekken. Dat leidt tot supplementen die maken dat ziekenhuisverblijven voor mensen zeer duur zijn. Dat leidt tot eindeloze conflicten tussen ziekenhuisartsen en ziekenhuisdirecties, over overdrachten en terugvorderingen. Dat leidt ertoe dat steeds meer artsen opteren voor een extramurale praktijk in plaats van te gaan werken in een ziekenhuis. Essentieel is dat wij komen tot een transparant financieringsmodel dat correct is voor alle betrokken partijen. Wij beseffen dat het een grondige studie vergt. Wij stellen voor om nu al te beginnen met het in kaart brengen van alle gegevens.

Een problematiek die wij al lang meeslepen is het feit dat de intellectuele akte veel minder wordt vergoed dan de technische prestaties. Een paar legislaturen geleden hebben Open Vld en CD&V een wetsvoorstel goedgekeurd maar de uitvoering is tot op heden onbestaande en stelt niemand tevreden. Nochtans is een correcte vergoeding essentieel om het beroep voldoende aantrekkelijk te maken voor disciplines met weinig technische prestaties. Vandaag zitten wij met knelpuntenberoepen bij artsen, die nochtans belangrijk zullen zijn in de toekomst. In dat verband denk ik in het bijzonder aan psychiatrie en pediatrie.

Zoals ik reeds zei, zullen wij in de komende jaren worden geconfronteerd met een enorme stijging van een aantal chronische ziekten. Ik weet niet of deze toename in België berekend is. Nederland deed dat wel en lijkte de chronische ziektes op waarvan een forse groei wordt verwacht. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu bekeek de evolutie van drie chronische aandoeningen in een tijdsperspectief tot 2025 en kwam tot de vaststelling dat het aantal diabetici zou toenemen met 70 %, het aantal personen met osteoporose met 40 % en dat voor rookgelateerde ziektes die aanleiding geven tot COPD, er een stijging zou zijn met 12 % de vrouwen en 30 % bij de mannen. Er is geen reden om te denken dat de evolutie in Vlaanderen anders zal zijn.

Gelet op voormelde cijfers, die wereldwijd worden vastgesteld, is het belangrijk dat wij ter zake een beleid voorbereiden.

U hebt al actie ondernomen voor diabetici en nierfalen. Daartoe hebt u zorgtrajecten uitgewerkt. Essentieel is dat wij op de zelfzorg van de patiënten inzetten. Zelfzorg is essentieel om de gezondheidstoestand te verbeteren. Ik denk ter zake aan een gezonde levensstijl, de therapietrouw, het correct laten opvolgen door de huisarts en de specialist. Die zelfzorg moeten wij ondersteunen door goede informatieverstrekking en het coachen van mensen, als een stimulans om de gezonde en passende levensstijl vol te houden.

Essentieel is dat wij voor de patiënt een win-winsituatie kunnen bekomen, wat moet leiden tot een betere gezondheidszorg, die complicaties beperkt en zich in minder hospitalisaties vertaalt. Voor de overheid is er de belangrijke besparing, die uit deze beperking van het aantal hospitalisaties voortvloeit, wat impliceert dat zij voor de betrokkenen andere zaken kan terugbetalen.

Daarmee beëindig ik het luik Gezondheidszorg. Ik ga nu over tot het luik Armoedebeleid.

Net zoals bij gezondheidszorg weten wij dat ook armoedebestrijding een complex gegeven is. Wij zijn op federaal, gemeenschaps- en gewestniveau en niet het minst op gemeentelijk niveau al decennialang bezig met de materie, wat duidelijk maakt dat het fenomeen taai is.

De beperkte budgetten hebben gevolgen voor het armoedebeleid. Wij houden vast aan de welvaartvastheid van de uitkeringen. Meer dan ooit merk ik dat de staatssecretaris beseft dat wij moeten werken aan het doorbreken van het isolement van de armoede en dat wij moeten inzetten op de activering. Deze activering moet er komen op de reguliere arbeidsmarkt, waar het kan, in de sociale economie voor mensen die ver van de arbeidsmarkt staan of via tijdelijk en welomschreven vrijwilligerswerk voor zij die de allergrootste afstand met de arbeidsmarkt hebben, als eerste stap naar een volwaardig traject.

De aandacht voor de zelfstandigen verheugt ons. Wij vergeten te gemakkelijk dat de crisis ook voor hen heel grote gevolgen heeft. Het betreft de groep waarvan wij verwachten dat zij voor ons de welvaart creëert en daartoe persoonlijke risico's neemt.

In 2011 hebben wij voor het eerst de kaap van 10 000 faillissementen overschreden. Bovendien leeft 15 % van de zelfstandigen onder de armoedegrens. Deze cijfers nuanceren meteen het cliché van de rijke zelfstandigen en de potentiële melkkoe voor de overheid.

Dat het socialezekerheidsstelsel voor zelfstandigen op actieve leeftijd heel wat minder opvangnetten bevat dan hetzelfde stelsel voor werknemers, maakt duidelijk dat ter zake een kwetsbare groep bestaat die in het armoedebeleid ook de nodige aandacht verdient.

Wij ondersteunen ook het engagement van de staatssecretaris om het profiel van de begunstigden in kaart te brengen om zo een gericht beleid te kunnen voeren. Wij vragen ook aandacht voor de doelmatigheid van bestaande maatregelen. Het aantal mensen dat wordt bereikt is belangrijk, maar nog belangrijker is te weten in welke mate een maatregel ertoe leidt dat mensen op lange termijn uit de armoede ontsnappen. Daarom moeten wij de kritische factoren in kaart brengen die ertoe leiden dat maatregelen wel bij de ene groep, maar niet bij de andere succesvol zijn. In die evaluatie kunnen ervaringsdeskundigen, evenals de maatschappelijke assistenten van de OCMW's, een belangrijke bijdrage leveren. Het uitwisselen van *good practices* kan daarvoor een instrument vormen.

Ik wil dit trouwens ook koppelen aan het onderzoek dat de staatssecretaris aankondigt over de problematiek van de studenten die een leefloon ontvangen. Wij moeten nagaan in welke mate ouders hun verantwoordelijkheid afwentelen op de overheid. Voor zij die dit niet doen, moeten we kijken hoe wij de jongeren op een duurzame wijze kunnen integreren.

Wat fraude betreft weten wij allemaal dat het OCMW ook niet wordt gespaard van dit fenomeen. Elk geval van fraude ontslegt middelen aan iemand die er echt nood aan heeft. Het is dan ook belangrijk dat wij de sociale fraude in kaart brengen en aanpakken. Wij zijn ook zeer verheugd dat de staatssecretaris? haar parlementaire verleden getrouw, bijzondere aandacht besteedt aan activering. Het adagium "een job is de beste sociale bescherming" geldt meer dan ooit.

01.15 Rita De Bont (VB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik wil het vooral hebben over de beleidsnota Volksgezondheid. Die beleidsnota ontgoochelt ons. Wij hadden veel meer verwacht nu er weer een regering met volheid van bevoegdheden is. Noodzakelijke beslissingen laten echter nog steeds op zich wachten.

Hiervoor is natuurlijk een goede verklaring, het is beter om niet te veel te beloven dan om zaken te beloven die men toch niet kan waarmaken. Ik denk hierbij bijvoorbeeld aan wat wij vanochtend hebben vernomen, namelijk dat bij Bekaert 600 werkplaatsen sneuvelen. En dit nadat minister-president Kris Peeters op 11 mei 2011 ons ervan wilde overtuigen dat Bekaert nooit naar het buitenland zou verhuizen, dat het zelfs meer wilde investeren in Vlaanderen en dat de groep hiervoor reeds de nodige subsidies had gekregen. Dat bewijst hoe moeilijk het is in dit land een sociaal beleid te voeren. Alles draait om de centen.

Mevrouw de minister, in uw beleidsnota draait alles om besparingen. Om de begroting in evenwicht te houden zijn besparingen inderdaad te verkiezen boven extra belastingen. Ik heb evenwel de indruk dat u niet bespaart waar het nodig is, waar er overconsumptie is of waar men op een goedkopere manier tot

hetzelfde resultaat kan komen. Ik heb de indruk dat u bespaart waar dat het gemakkelijkste is en dat u die besparing op heel korte termijn wilt realiseren, zonder eventjes de tijd te nemen om duidelijke doelstellingen met indicatoren te formuleren.

De besparingen die men op het vlak van gezondheid wilt realiseren zijn absoluut geen duurzame besparingen. Door een ondoordacht besparingsbeleid kan de kwaliteit van onze gezondheid in het gedrang komen.

Ik ben het eens met professor Lieven Annemans, de gezondheidseconoom, die van een gemiste kans voor onze gezondheidszorg spreekt. Men had van de noodzaak tot besparen gebruik moeten maken om onze gezondheidszorg radicaal om te vormen tot een moderne, geïntegreerde gezondheidszorg waar kwaliteit en efficiëntie en het individu, de patiënt, centraal staan. Deze indruk krijg ik absoluut niet als ik uw nota doorneem.

In uw nota spreekt u over besparingen in het omvangrijke budget dat aan geneesmiddelen wordt besteed. Dat is op zich positief en nodig. Men zet echter heel weinig in op de afname van het volume, wel op de prijs.

Men vergeet bovendien dat, naast besparingen, ook dringend moet worden geïnvesteerd in nieuwe geneesmiddelen, biotechnologische geneesmiddelen en gepersonaliseerde middelen. Hiervan is geen sprake in de nota. Nochtans is dat absoluut noodzakelijk om te kunnen evolueren van geneeskunde die ons geneest naar geneeskunde die ons gezond houdt, wat op zich automatisch besparingen met zich zal meebrengen in de toekomst.

Er wordt ook weinig gezegd over het misbruik dat de farmaceutische industrie soms maakt van patenten, meer bepaald bij het aanvragen van patenten voor producten die geen echte vernieuwing zijn of die geen therapeutische meerwaarde hebben, maar waardoor men wel een hogere prijs kan bekomen. Op dit terrein zou een gepast optreden van de overheid al heel wat besparingen voor het RIZIV met zich mee kunnen brengen, zonder enige afbreuk te doen aan de kwaliteit van onze zorg.

Wij kunnen ook nog heel wat besparen in de sector van de ziekenhuizen, al is er gelijktijdig inderdaad sprake van onderfinanciering van de ziekenhuizen. Hier mist men zeker de kans voor een noodzakelijke, grondige hervorming van de hospitaalfinanciering. Als men niet in correcte financiering van de ziekenhuizen voorziet, financieren de ziekenhuizen zichzelf langs allerlei omwegen. In dat verband denk ik aan grotere aandelen in hogere doktershonoraria in eenpersoonsskamers en aan overconsumptie, en zelfs verspilling, op het vlak van technische prestaties en onderzoeken. Dat is trouwens het geval voor 45 % van de Waalse ziekenhuizen, 40 % van de Brusselse ziekenhuizen en 9 % van de Vlaamse ziekenhuizen. Het zou goed zijn, mevrouw de minister, om de namen van deze ziekenhuizen bekend te maken, maar u weigert dat, al zou een grotere transparantie misschien tot voorzichtigheid aanzetten.

De wet voorziet in sancties voor ziekenhuizen die illegale PET-scanners hebben, maar die wet is nog nooit toegepast. Integendeel, het gebruik wordt via achterpoortjes in de nomenclatuur terugbetaald. Anderzijds zijn er 17 Vlaamse algemene ziekenhuizen die te kampen hebben met geen of onvoldoende MNR-capaciteit, wat heel wat ongemak met zich meebrengt, zoals extra verplaatsingen voor soms zeer labiele patiënten, bijkomende kosten en tijd- en kwaliteitsverlies. Het zet soms aan tot de keuze voor wat niet het meest aangewezen onderzoek is met een CT-scan, wat op zijn beurt dan weer onnodige bestralingen creëert.

01.16 Maya Detiège (sp.a): Mijnheer de voorzitter, heel vaak horen wij van een aantal politieke partijen hetzelfde verhaal, te weten dat in de Waalse ziekenhuizen een slechter beleid wordt gevoerd dan in de Vlaamse ziekenhuizen. Ik heb destijds die cijfers gevraagd aan minister Demotte. Welnu, de cijfers die mevrouw De Bont aanhaalt stoken helemaal niet met de officiële cijfers die ik destijds ontving van minister Demotte en die volgens mij juist waren. Heel veel hangt evenwel af van de specialisatie in een ziekenhuis. Als er in een bepaald ziekenhuis bijvoorbeeld veel hartspecialisten zijn, dan is het best mogelijk dat in die instelling een groter deel van het budget wordt besteed aan hartaandoeningen. Ik heb het er werkelijk moeilijk mee dat in dat verband telkens wordt gezwaaid met cijfers die totaal uit hun verband worden gerukt.

01.17 Rita De Bont (VB): Mevrouw Detiège, dat zijn officiële cijfers van de overheid. Het zijn bedragen die door de overheid van de ziekenhuizen worden teruggevraagd. Het zijn niet mijn cijfers.

01.18 Maya Detiège (sp.a): (...)Ik geloof er niets van.

01.19 Rita De Bont (VB): Ik zal u dat rapport bezorgen. Daarover zijn ook al meerdere vragen in het Parlement gesteld. De minister heeft die cijfers beaamd. Zij heeft gezegd dat die bedragen teruggevraagd worden, omdat het onnodige bedragen zijn, die ze niet hadden moeten gebruiken. Ik zal u de cijfers bezorgen.

Ik had het over het onnodig gebruik enerzijds en het tekort aan zware apparatuur anderzijds. Daar moet een grondige hervorming gebeuren. Daar moet grondig over worden nagedacht. Die denkoefening is al gemaakt in het Kenniscentrum voor Volksgezondheid. Het heeft daarover een heel bruikbaar advies uitgebracht, maar de minister gaat in haar nota niet verder dan te beweren dat bij het RIZIV nagedacht wordt over manieren om het gebruik van de zware apparatuur te rationaliseren. Niets meer.

Vooraf op het vlak van de hospitaalfinanciering, mevrouw de minister, mist u de kans om van de noodzaak tot bezuiniging gebruik te maken om naar een radicaal andere manier van financiering van de ziekenhuizen over te schakelen.

Vandaag wordt niet de kwaliteit of het resultaat beloond, alleen de prestatie. Dat die prestatie gewenst of ongewenst, nodig of onnodig, schadelijk of niet is, daarmee wordt geen rekening gehouden.

Wanneer een patiënt na een ontslag uit het ziekenhuis wegens complicaties opnieuw moet worden opgenomen, heeft het ziekenhuis daardoor extra inkomsten. Nog erger, wanneer zich tijdens een ziekenhuisverblijf complicaties voordoen of ontstekingen met de zo gevreesde ziekenhuisbacterie, komt de patiënt in een zwaardere categorie terecht en wordt het ziekenhuis voor die patiënt meer betaald. Dat zet absoluut niet aan tot voorzichtigheid.

U zegt wel dat u een uitbreiding van de referentiebedragen voorbereidt, mevrouw de minister. Dat is belangrijk. Dat is positief, maar dat is eigenlijk veel te vrijblijvend. Het lijkt mij dat u de ziekenhuizen een beetje in bescherming neemt.

Hetzelfde geldt voor de ziekenfondsen. Ook op dat vlak zijn nog heel wat besparingen te realiseren, zonder dat aan kwaliteit wordt ingeboet. De extra hoge administratiekosten van ons gezondheidsstelsel geeft ons die ruimte. Volgens de OESO-statistieken beschikt België over een goed gezondheidsstelsel en is het op het vlak van kostenefficiëntie een goede middenmoter in Europa.

De administratie van de ziekteverzekering, verspreid over drie niveaus – de overheid, de ziekenfondsen en de verzekeraars – is daarvoor voor een groot deel mee verantwoordelijk. Men kan zich afvragen of men geen einde moet maken aan de situatie waarbij de ziekenhuizen rechter en partij zijn, doordat zij eigenaar zijn van talrijke ziekenhuizen en apotheken en, anderzijds, zetelen in allerlei commissies die een impact kunnen hebben op allerlei ziekenhuisuitgaven en het geneesmiddelenverbruik. Dat zet immers de deuren open voor belangenvermenging. Ziekenhuizen zouden zelf meer financiële verantwoordelijkheid moeten dragen en met elkaar in concurrentie moeten kunnen gaan, zoals dat in Nederland het geval is.

Wij zijn niet voor een gezondheidsbeleid dat invloedrijke instellingen beschermt. Wij zijn voor een gezondheidsbeleid, waarin kwaliteit en efficiëntie en het individu, de patiënt, centraal staan. U spreekt ook over de patiënt. U spreekt over de evaluatie van de behoeften van patiënten die bijvoorbeeld aan chronische aandoeningen lijden. Ik vind dat heel goed, mevrouw de minister, maar ik dring erop aan dat u die evaluatie maakt zonder taboes en vooringenomenheid. Als u erop uitkomt dat sommige behandelingen absoluut niet productief zijn en minder effect sorteren dan een placebo, dan moet u die behandelingen ook durven te herzien en dan moet u ingaan op de vraag van bijvoorbeeld myalgische encefalomyelitis- of CVS-patiënten, die smeken om een alternatief onderzoekscentrum. U kent het dossier, maar ook daarover vind ik weinig terug.

Een andere heikel punt, waarover ik niets terugvind, is de erkenning van de klinische psychologen en de tegemoetkoming voor de psychotherapie. In Vlaanderen zou een op de vier patiënten daar ooit nood aan hebben, maar psychotherapie wordt vandaag in de media al het BHV van de gezondheidszorg genoemd. Dat belooft. U hebt het ook over de beperking van psychomedicatie in rust- en bejaardentehuizen, maar niet over de beperking van psychomedicatie bij jongeren of over het onnodige gebruik van rilatine. Ik vind in uw nota trouwens heel weinig terug over het bekampen van het druggebruik, terwijl België nog altijd een draaischijf is voor het drugs in Europa. Daaraan zou veel meer aandacht besteed moeten worden. Dat zou op termijn ook kostenbesparend zijn.

Wat het dierenwelzijn betreft, worden er heel wat kleine stapjes in de goede richting gezet, althans op

papier, maar over het verbod op onverdoofd slachten wordt er in uw nota met geen woord gerept.

In de vorige legislatuur waren alle partijen het erover eens dat zo'n verbod er moest komen, zonder uitzonderingen. Mevrouw de minister, u zegt dat u niet tot een compromis kunt komen met godsdienstige minderheden in dit land. U schuift daarvoor de democratische meerderheid opzij. U schuift de problematiek een beetje voor u uit in de hoop dat de bevoegdheid over het dierenwelzijn zal worden overgeheveld naar de deelstaten.

Mevrouw de minister, collega's, mijn fractie hoopt ten stelligste op de volledige overheveling van de bevoegdheden inzake volksgezondheid en sociale zekerheid naar de deelstaten.

01.20 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, mesdames et messieurs les ministres, chers collègues, nous sommes face à un double défi, qui est fondamental. À la crise économique s'ajoute le fait que notre espérance de vie a terriblement augmenté. Sur les trente dernières années, on a gagné dix ans et la Belgique a trop peu préparé cette transition démographique. Il ne peut être question de reporter cela sur les générations futures.

Mesdames et messieurs les ministres, nous vous suivrons dans le cadre général des réformes de l'emploi et des pensions, où chacun devra accepter de faire plus d'efforts, que ce soit en augmentant le taux d'emploi, ce qui n'est pas uniquement une question de budget mais aussi de dignité, d'insertion dans la société et d'équité; que ce soit en incitant à travailler plus longtemps et à reculer l'âge de départ effectif de la pension; ou en luttant contre la fraude sociale et fiscale.

Des efforts, oui, mais pas seulement! Faut-il rappeler que l'âge légal de la pension est maintenu à 65 ans? Faut-il rappeler que l'indexation des salaires est également maintenue? Faut-il encore rappeler que les congés thématiques – congé de maternité, congé parental, congé pour les soins palliatifs, congé pour assister une personne de la famille gravement malade – sont maintenus? L'assimilation en matière de pension est également maintenue.

J'entendais exactement le contraire à la radio, pas plus tard qu'hier, peut-être faute d'informations. Je tiens à dire que ces congés sont toujours d'actualité; c'était pour nous extrêmement important, pour permettre la conciliation de la vie familiale et de la vie professionnelle.

Faut-il aussi rappeler qu'il y a des mesures positives et pas uniquement des efforts à faire? Il y a des mesures positives dans les notes de politique générale, dont on n'entend pas ou si peu parler. Certaines portent sur la qualité de l'emploi, d'autres sur la qualité de la carrière professionnelle: la réforme du travail intérimaire, le congé parental qui va passer de trois à quatre mois, le statut des accueillantes conventionnées, l'augmentation des heures pour le congé-éducation payé, les carrières mixtes, la loi sur l'écart salarial hommes-femmes, les vacances annuelles ou encore l'enjeu lié au temps partiel. Ce sont autant de mesures dont on ne parle pas et qui sont clairement des mesures positives pour tous ceux qui travaillent.

Des efforts, oui, mais évidemment ce n'est pas suffisant. Il n'est pas suffisant de se braquer sur la rigueur et sur la discipline budgétaires; des mesures de relance et de création d'emplois sont également nécessaires.

Il est vrai que les titres-services sont maintenus: c'est important. Il est aussi vrai qu'un accord est prévu pour le non-marchand, secteur de création potentielle d'emplois non délocalisables et collant à l'enjeu de l'allongement de la vie.

Une première étape modeste sur l'augmentation du salaire poche en 2013 est le relèvement de la quotité exonérée d'impôt. Modeste et il faudra aller plus loin, plus vite, je l'espère si nous disposons de marges budgétaires. Pour les PME aussi, une première étape est prévue en 2013: réduire de façon additionnelle les cotisations sociales pour les trois premiers engagements.

Peut-être que, dans l'ajustement budgétaire, mesdames et messieurs les ministres, prévu tout prochainement, en février, vous devrez anticiper ces mesures positives en matière de relance et d'emploi. Cela me semble important. Bien sûr, encore faut-il pouvoir le faire. À tout le moins, il convient de se poser la question et travailler sur le budget pour dégager des marges pour des relances, du maintien et de la création d'emplois.

Madame la ministre de l'Emploi et monsieur le ministre des Pensions, j'insisterai encore sur quelques éléments.

D'abord, monsieur le ministre, pour tout ce qui concerne les crédits-temps, les prépensions et l'âge de pension anticipée, comme en décembre dernier, je relève que, notamment pour les personnes juste à la veille de partir à la retraite, il existe ce que j'avais appelé un "stûût".

Ces derniers jours, je vous ai entendu et il me semble voir une ouverture en la matière; j'y insiste encore parce que, quand des personnes sont déjà nettement engagées dans des projets de vie, nous devons rester attentifs. Tous ceux qui, un jour, ont été dans les conditions de pouvoir prendre leur pension anticipée doivent pouvoir accéder à leur pension.

En réalité, cette situation génère deux effets si on n'y prend garde. D'abord, elle peut pousser les gens à prendre leur pension plus vite afin de se trouver aujourd'hui dans les conditions sans attendre que l'exigence sur la durée de carrière ou sur l'âge soit différente; ensuite, elle peut permettre à ceux qui étaient aujourd'hui dans les conditions de carrière, alors même que le système et les règles changent en milieu de parcours, à 59 ou 60 ans, de maintenir des droits acquis.

La date butoir approche pour certains des arrêtés royaux prévus lors de nos débats en décembre. Monsieur le ministre, outre les différents secteurs concernés, je fais appel à vous aujourd'hui pour que vous puissiez rencontrer les différents ministres de l'Enseignement, car vous savez que les professeurs ont, comme d'autres, un régime particulier. Du fait de la répartition des compétences, cela ne vient pas directement entre vos mains. Je crois qu'il est important que vous puissiez rencontrer les ministres concernés, qu'ils soient du Nord ou du Sud, afin de prendre la mesure des phasages qui peuvent être proposés pour tenir compte des droits acquis.

Madame la ministre, sur tout ce qui concerne le travail, notamment le fait de devoir travailler plus longtemps, je souhaite que vous soyez extrêmement attentive, voire proactive, sur les aménagements de fin de carrière. Si le fait de travailler plus longtemps est indispensable, il est tout aussi fondamental que cela se passe dans de bonnes conditions. Il y a des choses qui existent, je ne le nie pas, au contraire. Il y a une série de dispositions qui ont été initiées au sein même des entreprises. Il me semble qu'il s'agit d'autant de modèles qu'on peut appliquer tels quels ou autrement, en tenant compte de la réalité de chaque entreprise.

Madame la ministre, je peux vous rejoindre sur beaucoup de choses mais pas sur celle-ci: dans une interview, vous disiez qu'il y avait du travail pour tout le monde. Non, il n'y a pas de travail pour tout le monde! Vous habitez Anvers, ville dont je ne connais pas bien la réalité. Par contre, je connais la réalité du Hainaut. Il y a des gens extrêmement motivés, qui se lèvent tôt pour aller travailler, malgré ce que certains en pensent. Mais il y a aussi, dans ma région au cœur du Borinage, des gens qui cherchent désespérément un emploi, des personnes de 50 ans qui se sont fait mettre à la porte et qui ne demandent qu'une chose: pouvoir bosser! Donc, avançons surtout pour créer et maintenir l'emploi. Il faut éviter les délocalisations massives que nous avons connues. Ce n'est pas seulement une question de chiffres, c'est une question de dignité. Il faut permettre aux personnes de pouvoir avancer dans leurs projets personnels et familiaux.

À quelques jours d'une grève générale, je prône le dialogue social et la concertation. En effet, faut-il agir? Oui. Le dialogue empêche-t-il que l'on agisse? Non. Les deux aspects sont, selon moi, utiles et se complètent. En effet, nous devons maintenant dépasser la confrontation. Nous avons besoin de patrons et de syndicats responsables autour de la table pour avancer ensemble en vue de la création et le maintien de l'emploi, mais aussi permettre l'allongement des carrières en gardant, bien évidemment, l'âge de la pension légale à 65 ans.

Chers collègues, il y a du travail. Des chantiers importants sont annoncés. Ils doivent être concrétisés. Sachez, mesdames, messieurs les ministres, que nous sommes disposés à travailler activement au sein et en dehors de ce parlement afin de rencontrer les enjeux essentiels de la société d'aujourd'hui et de demain.

01.21 **Damien Thiéry** (FDF): Monsieur le président, je signalerai d'emblée que m'accorder un temps de parole de dix minutes pour aborder les quatre sujets qui sont relativement importants me semble dérisoire. Mais si telle est la décision de la présidence, dans le souci de mener un travail constructif et qui ne doit pas s'éterniser, parce qu'énormément de travail a déjà été accompli en commission, je tenterai de respecter ce temps de parole. Ce que je ferai, c'est remettre aux ministres eux-mêmes la note complète des différents éléments dont j'aurais voulu débattre aujourd'hui.

Monsieur le ministre des Pensions, l'on vous jugera sur vos actes plutôt que sur les promesses que vous avez faites jusqu'à présent. Depuis la commission, il faut reconnaître que vous avez mis vos notes "au propre", c'est-à-dire vos dix piliers de travail, vos dix chantiers. On pourrait presque les appeler les dix travaux non pas d'Astérix mais de Mister Q, tellement on sait que ces travaux sont ambitieux.

Vous connaissez la position du FDF par rapport à la manière dont vous avez procédé jusqu'ici. Je pense sincèrement que le manque de concertation qui a probablement mené à ces deux grèves doit absolument être remis en cause. Certes, vous faites le nécessaire pour l'instant. Évitions, bien entendu, une troisième grève qui, si j'en crois les partenaires sociaux, se profile à l'horizon!

En ce qui concerne le quatrième chantier, celui des pensions de survie, les choses ne sont manifestement pas claires. Si l'on prend l'exemple d'une mère au foyer qui reste à son domicile pour entretenir son ménage et élever ses enfants et qui n'a pas travaillé jusqu'à 65 ou 70 ans, pourra-t-elle réellement, en cas de veuvage, et à concurrence de quel montant continuer à percevoir sa pension de survie? Il y a la position actuelle et celle qui se présentera dans le futur.

J'ai également plaidé en faveur de l'information qui doit être donnée dans la déclaration fiscale, laquelle indique aux citoyens le montant auquel ils ont réellement droit chaque année pour leur pension. J'ai proposé que l'on mentionne cette information dans la fiche de déclaration fiscale. C'est une idée originale. Certes, vous envisagez un système de consultation par internet. Cependant, un certain nombre de personnes âgées n'ont pas recours à cette formule. C'est aussi un devoir de l'État de donner ces informations aux personnes. Il faudra, selon moi, s'en tenir à cela. Ensuite, j'ai souligné que les citoyens devraient être informés avant leurs 49 ans pour le calcul de leur pension, afin de leur permettre de planifier au cours de leur carrière une souscription au second pilier.

Président: André Frédéric, vice-président.

Voorzitter: André Frédéric, ondervoorzitter.

S'agissant des allocations familiales, monsieur le secrétaire d'État, un élément me surprend véritablement. La présidente du cdH a toujours dit qu'en aucun cas on n'y toucherait, pas plus qu'à la sécurité sociale en termes de redistribution de compétences aux entités fédérées. Cela a été défendu par tous les partis francophones traditionnels. Malheureusement, je constate que nous en sommes bien loin. J'ai bien lu le rapport de la commission. Vous avez déclaré que les familles n'en souffriraient pas et qu'elles ne perdraient pas un seul euro lors du transfert des compétences. Très bien. Néanmoins, j'ai posé deux questions en commission qui n'ont pas obtenu de réponse. La première portait sur les allocations familiales pour les 18-25 ans. Je n'en trouve pas trace dans votre note de politique générale. Sont-elles toujours garanties? Si vous n'y avez pas pensé, je considère que les allocations octroyées par les Communautés et la COCOM pourraient différer d'une Région à l'autre.

Vous avez également déclaré ignorer quel serait, en 2014, l'impact du transfert de compétences. Je veux bien croire que la continuité des paiements sera assurée et que les entités fédérées pourront, à titre transitoire, recourir aux institutions de paiement pour continuer à assurer la gestion administrative des allocations familiales. Mais vous ne nous dites ni à quel moment ni par quel moyen les nouvelles administrations seront opérationnelles. Donc, lorsque vous affirmez que les familles ne perdront pas un euro, j'espère que vous pourrez respecter vos engagements.

Madame la ministre de la Santé, c'est probablement très surprenant de la part de quelqu'un qui siège sur les bancs de l'opposition, mais je puis vous dire que vous m'avez séduit! Je parle de votre note de politique générale. Je ne reviendrai pas sur notre discussion en commission à propos de la prescription DCI et la substitution.

Cela dit, nous avons tous reçu un courrier de l'ABSyM qui laisse songeur. Même si cette dernière prétend adhérer à la mesure visant 130 millions d'économies au niveau des honoraires médicaux en 2012, certains points, qui ont trait notamment à la substitution, n'ont pas encore fait l'objet d'un accord.

J'ai pris acte du fait qu'une concertation était en cours. Dans le cadre de cette concertation organisée suite aux remarques émises par l'ABSyM, les problèmes sont abordés de manière plus approfondie. C'est ainsi qu'un certain nombre de problèmes importants ont été décelés. Il s'agit de questions qui touchent à la fois les patients et les médecins.

Il faut savoir que le droit à la prescription et surtout à la liberté de prescription pour le médecin reste un sujet extrêmement sensible. En optant pour la substitution sans une concertation approfondie préalable, on risque d'aller droit dans le mur.

Le **président**: Monsieur Thiéry, Mme Fonck souhaite intervenir.

Madame Fonck, j'attire votre attention sur la nécessité de rester dans les temps.

01.22 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, je voudrais intervenir brièvement sur la question de la substitution et préciser que ce sujet sera examiné, cet après-midi, à l'occasion de la discussion de la loi portant des dispositions diverses.

Il est effectivement extrêmement important, en matière de liberté thérapeutique et d'enjeux liés à la question de la substitution, de trouver une solution. Mais, comme je viens de l'évoquer, nous aurons largement l'occasion d'y revenir tout à l'heure.

Le **président**: Monsieur Thiéry, vous disposez encore de trois ou quatre minutes de temps de parole. Je vous invite à poursuivre votre intervention.

01.23 Damien Thiéry (FDF): Monsieur le président, il n'est pas facile de respecter son temps de parole quand on est interrompu!

Le **président**: Je décompte, monsieur Thiéry!

01.24 Maya Detière (sp.a): (...)

01.25 Laurette Onkelinx, ministre: Je ne souhaite pas intervenir ici pour répondre à une critique de l'ABSyM ou de pharma.be, mais sachez qu'en commission, nous étions d'accord sur le fait qu'il fallait essayer de travailler sur cette substitution dans un cadre plus consensuel et que l'on espérait bien qu'une proposition serait faite dans le cadre de l'accord médico-mutualiste.

Lundi dernier, l'accord médico-mutualiste a fait une proposition. Tout à l'heure, lors du débat sur la loi portant des dispositions diverses, je vous exposerai la proposition qui permet de lier la liberté thérapeutique du médecin avec cette capacité de substitution à certaines conditions au profit du pharmacien.

01.26 Damien Thiéry (FDF): Madame la ministre, je reviendrai sur certains points précis. Je pense qu'il faut encourager les entreprises pharmaceutiques à investir sur notre territoire, parce qu'elles génèrent non seulement du profit mais également de l'emploi. À l'heure où l'on cherche à créer de l'emploi, c'est l'occasion ou jamais.

Je voudrais insister à nouveau sur la problématique des prothèses PIP. Vous aviez promis que vos services reprendraient contact avec les personnes qui s'étaient fait connaître par l'intermédiaire du numéro vert et du numéro de vos services. Ces personnes n'ont pas été recontactées. Je pense qu'il faudrait le faire.

Un point qui me semble fondamental, c'est celui du budget qui était consacré à la problématique des victimes du Softenon. Nous sommes toujours dans la position où on ne sait pas si on va pouvoir libérer ce montant de 5 millions, parce que l'association est actuellement en procès. Ils ont perdu en première instance et ils n'ont pas l'intention d'aller en appel si vous parvenez à trouver un arrangement avec vos partenaires du gouvernement pour libérer ce montant et définitivement clore le débat. C'est ce que ces personnes attendent depuis bien longtemps.

J'ai bien compris quelle était votre vision concernant les maladies chroniques et les maladies rares. Énormément de choses sont prévues. J'entends aussi que vous avez un projet particulier pour ce qui concerne la maladie de Huntington et la sclérose en plaques. Votre politique, à ce niveau-là, est ambitieuse. Mais aurez-vous les moyens de mettre à disposition ce que vous avez prévu?

En ce qui concerne la profession d'infirmière, il faut en effet faire le nécessaire pour la promouvoir. Mais je ne vois pas, dans votre note, d'incitant financier qui attirerait les personnes vers cette formation professionnelle.

Je terminerai par la problématique de la dénutrition des seniors. C'est un problème important, dont on a déjà discuté. On parle d'un montant de 2,7 millions d'euros. J'espère que vous respecterez vos engagements.

Je me tourne maintenant vers la ministre de l'Emploi. Je pense que tout le monde est d'accord pour dire que la décision au sujet des titres-services est extrêmement délicate, parce qu'en définitive ils permettent une lutte contre le travail au noir et que c'est une protection pour les travailleurs dans le cadre d'un contrat qui garantit leurs droits sociaux. C'est aussi un équilibre entre vie professionnelle et vie privée. Des éléments qui, espérons-le, pourront être revus plutôt que de couper là où on fait l'intérêt des gens mais aussi l'intérêt de l'État.

Vous parlez beaucoup d'emploi; on en parle depuis une décennie. La seule chose dont nous ne sommes pas certains, c'est le nombre d'emplois qui seront réellement créés et les domaines qui seront concernés. Il y a des domaines porteurs, comme la *high-technology*. Comment va-t-on faire pour pouvoir stimuler l'emploi à ce niveau? Comment vérifier que les emplois que vous prétendez mettre en place le seront réellement? J'ai parlé du rapport Jadot qui, en son temps, permettait de mesurer la création d'emplois en termes d'équivalents temps plein. Je vous propose de remettre ce système sur pied.

En ce qui concerne les allocations de chômage, le système devait être revu. Le système des allocations de chômage dégressives s'est montré inefficace dans d'autres pays. Je vous demande d'être attentive à une chose. Dans le système actuellement proposé, on risque d'avoir des allocations forfaitaires qui seront plus ou moins équivalentes aux allocations des CPAS. Je ne voudrais pas que les personnes qui ne bénéficieraient plus que des derniers montants d'allocations soient redirigées vers les CPAS. En sachant que, dans ce cas, elles pourraient jouir d'intérêts supplémentaires, elles pourraient peut-être quitter volontairement le chômage.

En ce qui concerne le crédit-temps, vous parlez de 52 millions d'euros d'économies. Quand vous dites qu'il y a des possibilités dans le système du crédit-temps non motivé qui seront réduites, cela m'inspire deux réflexions. D'abord, le crédit-temps devrait être accordé en priorité aux parents dans le cadre de l'éducation de leurs enfants et de l'équilibre familial. Ensuite, l'accueil des enfants devrait être une solution mais dans les communes, nous connaissons énormément de difficultés pour créer des crèches qui permettent de répondre à votre politique.

Madame la ministre, je pense qu'il y a énormément de choses à faire. Dans le cadre de la révision budgétaire prévue fin du mois, nous vous demanderons des chiffres réels, qui correspondent à la volonté de mettre en place une politique qui doit aller dans le sens de la population. J'en reste là et je vous ferai parvenir mes notes ultérieurement.

01.27 Nadia Sminate (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het is de bedoeling dat ik hier vandaag de beleidsnota van Sociale Zaken onder de loep neem. Ik vrees echter dat een loep niet zal volstaan en dat ik een microscoop nodig zal hebben om iets constructief over uw beleidsnota van een A4'tje te kunnen zeggen.

Ik dacht dat het een fout of een vergetelheid van uw diensten was, dus heb ik gewacht op de definitieve versie, maar er kwam niets meer.

Voorzitter: André Flahaut, voorzitter.

Président: André Flahaut, président.

U vindt dat het beleid van Sociale Zaken, toch een heel grote portefeuille, kan worden uitgelegd en verantwoord op een A4'tje.

Voor mij is dat beneden alle peil. Ik vind dat een miskennen van het parlementaire werk. Het spijt mij, mevrouw de minister, ik wil hier graag iets positiefs komen zeggen over uw beleid, maar dat lukt mij niet. Ik vind dit niet kunnen. Dit gezegd zijnde, wil ik toch ingaan op die paar zinnetjes die u wel hebt kunnen neerschrijven. U hebt het over vijf beleidsopties.

Een eerste betreft de dotatie. Dat is uiteraard niets nieuws. Het budget van Sociale Zekerheid zal altijd in evenwicht zijn door die bijzondere dotaties.

Een tweede betreft de strijd tegen de sociale fraude. Als ik mij niet vergis, is dat een bevoegdheid van uw collega, de staatssecretaris.

Een derde betreft de structurele hervormingen in de pensioenstelsels en de arbeidsmarkt. Ik meen dat dit een bevoegdheid is van de collega naast u en van uw andere collega, mevrouw De Coninck, dus ook niets nieuws.

Dan hebt u het over twee zaken die wel tot uw bevoegdheid horen: de werkingskosten van de openbare instellingen van sociale zekerheid verminderen en de werkingkosten van de derdenorganisaties verminderen. Ik vraag mij af hoe u dit concreet zult realiseren. Ik hoor immers tegenstrijdige berichten van uw collega-staatssecretarissen die zeggen dat zij extra personeel zullen aanwerven en extra boni zullen toekennen voor de verzekeringsinstellingen. Ik denk dat u dus nog even moet overleggen met uw collega's, want uw doelstelling halen van de vermindering van de werkingskosten zal op die manier moeilijk te realiseren zijn.

Mevrouw de minister, meer valt hierover niet te zeggen, vrees ik. Uw beleidsnota is voor mij een vodge papier dat helemaal niks voorstelt en waarin u helemaal geen beleidsopties voorstelt. Ik ben dus benieuwd naar wat u over twee jaar zal komen vertellen. Indien u zal verklaren dat u uw beleidsnota helemaal hebt uitgevoerd, zal ik u proficiat wensen.

Mijnheer de voorzitter, u had mij gevraagd om meteen ook mijn uiteenzetting over de beleidsnota van staatssecretaris Crombez te geven. Ik zie hem hier echter niet.

Le **président**: Le gouvernement est solidaire. M. Crombez était ici hier pendant toute la journée. Le gouvernement est solidaire.

01.28 Nadia Sminate (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik heb gezien dat hij hier de hele tijd aanwezig was. Op het moment dat ik mijn uiteenzetting wil geven, moet hij echter ook aanwezig zijn.

Le **président**: On n'a pas encore mis de puce sur les secrétaires d'État! On va l'appeler. Poursuivez.

01.29 Karin Temmerman (sp.a): Mijnheer de voorzitter, de heer Crombez zit momenteel in het bureau van de Senaat.

Le **président**: Voulez-vous revenir quand il sera là?

Ik heb een concreet voorstel, vous descendez et vous revenez quand il sera présent.

Hij is op dit moment in de Senaat.

01.30 Stefaan Vercamer (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb een paar bedenkingen over de twee beleidsthema's van armoede en werk.

Ten eerste, we ondersteunen de doelstelling om tegen 2020 380 000 mensen uit de armoede te halen. Dat zijn 40 000 mensen per jaar. In tijden van crisis is dat geen eenvoudige opdracht maar het moet onze ambitie zijn en blijven.

Onze fractie wil vier klemtonen leggen. Ten eerste, arm zijn betekent niet alleen geen geld genoeg hebben, maar ook uitgesloten en gediscrimineerd worden. Een schrijnend voorbeeld daarvan is de energiefactuur. Van een klant die zijn energiefactuur niet meer kan betalen, kan de leverancier het contract opzeggen. Als de klant er niet in slaagt een nieuwe leverancier te vinden, wat dikwijls het geval is bij mensen die in armoede leven, dan wordt die levering overgenomen door de distributienetbeheerder en dan moet de klant meer betalen dan bij de gewone leverancier. Nu blijkt dat 77 000 mensen duurdere elektriciteit krijgen van die netbeheerders. Hetzelfde voor aardgas waarbij het gaat om 54 000 gezinnen. Zij blijven duurdere elektriciteit betalen omdat andere leveranciers hen weigeren. Zij vrezen dat ze hun factuur niet meer zullen kunnen betalen. Dat is een schrijnend voorbeeld van het discrimineren van armen.

Onze fractie heeft dan ook een wetsvoorstel ingediend om de leveranciers te verplichten om in het consumentenakkoord op te nemen dat het verboden is om de levering van een huishoudelijk afnemer te weigeren louter op basis van het feit dat de afnemer bij de netbeheerder zit. Mevrouw de staatssecretaris, ik

vraag u om uw schouders daaronder te zetten opdat die discriminatie zo snel mogelijk wordt opgeheven.

Ten tweede, de beste remedie tegen armoede is een job. De link met tewerkstelling is duidelijk. Vooral voor die mensen die veraf staan van de arbeidsmarkt is de PWA daar een antwoord op geweest. Het wordt nu overgeheveld maar dat ontslaat ons niet van de plicht om hierop voort te werken en in overleg met de regio's te zoeken naar tewerkstellingsformules voor deze moeilijke doelgroep.

Ten derde, wie geen job heeft, is aangewezen op ons systeem van sociale zekerheid en bijstand. Voor wie tegenslag heeft, is dat sociaal vangnet van cruciaal belang om een leefbaar inkomen te hebben. Wie daar via uitkeringsfraude misbruik van maakt, mag heel hard worden aangepakt. Er moet aandacht blijven voor het sociaal vangnet, want het zijn vooral de kwetsbaren die de huidige financieel-economische crisis het hardst voelen. Het is van belang deze mensen uit de armoede te houden. Greta D'Hondt heeft een paar weken geleden gezegd dat vele mensen op de grens van de armoede balanceren en dat het er nu op aankomt die mensen uit de armoede te houden. Wij stellen trouwens vast dat het aantal leefloontrekkers stijgt. Men verwacht nu 113 000 leefloontrekkers, wat opnieuw een stijging is tegenover 2011.

In de armoedebestrijding moet er aandacht gaan naar de automatisering van de toekenning van sociale rechten. Men moet niet alleen maatschappelijk werkers het veld insturen, men moet ook de sociale rechten zoveel mogelijk automatiseren. Nog al te veel mensen vinden immers de weg niet naar het OCMW of naar een andere sociale instelling waar zij hun sociale rechten kunnen opvragen.

Ten vierde, wat de tewerkstelling betreft, is een kwaliteitsvolle sociale bescherming, gebaseerd op solidariteit, van groot belang. Werk is daarbij cruciaal. Langer werken aanmoedigen om de werkzaamheidsgraad te verhogen veronderstelt echter niet alleen dwingende maatregelen die de mensen later uit de arbeidsmarkt doen stappen, maar ook een tewerkstellingsbeleid. Men moet werken aan jobcreatie, vooral voor de doelgroepen die vandaag zeer moeilijk aan de bak komen.

Het doelgroepenbeleid zal naar de regio's worden overgeheveld, en dat is een goede zaak, maar intussen mag er geen stilstand zijn. Er moeten in de tussentijd zoveel mogelijk maatregelen worden genomen om de tewerkstelling van de zwakke doelgroepen te bevorderen.

Ik wijs u in deze context op de studie van de Nationale Bank en het Federaal Planbureau van april 2011, waarvan de conclusie duidelijk is dat vooral op lageloonjobs gerichte maatregelen het meeste effect hebben inzake jobcreatie. In de marge van dit debat wil ik deze studie trouwens aanbevelen aan de andere collega's, want zij gaat ook over andere beleidsdomeinen. Zij bevestigt bijvoorbeeld wat minister Vanackere gezegd heeft over de indexsprong.

Wij moeten in elk geval bij onze jobcreatie meer aandacht schenken aan de lageloonjobs.

01.31 Zuhail Demir (N-VA): Collega Vercamer, in het regeerakkoord staat inderdaad dat het doelgroepenbeleid geregionaliseerd wordt. Dat is duidelijk een gemeenschapsbevoegdheid, maar ik hoor u hier nu zeggen dat zolang het nog niet geregionaliseerd is, het beleid op federaal niveau moet worden voortgezet.

Wat is men van plan? Hoelang zal het nog duren alvorens het doelgroepenbeleid wordt geregionaliseerd? Ik heb u in de commissie nochtans horen zeggen dat u contacten hebt gelegd op Vlaams niveau. Ik begrijp aldus niet dat u op federaal niveau toch nog een specifiek doelgroepenbeleid gaat voeren.

Hoe ziet u dat, mijnheer Vercamer? Ziet u geen contradictie?

01.32 Stefaan Vercamer (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw Demir, wij verwelkomen ten zeerste dat de regio's in de toekomst een arbeidsmarktbeleid zullen kunnen voeren. Dat is steeds onze vraag geweest en wij zijn heel tevreden dat dit zo snel mogelijk zal kunnen gebeuren. Dat gebeurt echter niet van vandaag op morgen.

De vraag werd gesteld aan de minister en de minister heeft daarop heel duidelijk geantwoord in de commissie. Wij willen geen *standstill*, wij willen iets doen in afwachting van regionalisering. In deze tijden van crisis is het uiterst noodzakelijk dat wij maatregelen nemen en een ondersteuningsbeleid voeren om, ten eerste, jobs te behouden en, ten tweede, om mensen naar de arbeidsmarkt te leiden. De minister heeft daaromtrent een aantal voorstellen gedaan in de commissie en die zullen verder worden uitgewerkt.

Wat de timing betreft verwijs ik naar de minister die daarop straks misschien zal antwoorden.

Het kan echter niet dat wij zouden stilstaan in afwachting dat iets wordt overgeheveld naar de regio's. Uiteraard pleiten wij voor overleg met de regio's in de loop van de komende maanden, om de overgang op de best mogelijke manier te organiseren. Ik ga ervan uit dat dit ook zal gebeuren. Wij moeten inzetten op alle beleidsdomeinen, zowel werk, activering als armoedebestrijding, om de zwakste doelgroepen te leiden naar de arbeidsmarkt en naar bepaalde tewerkstellingsformules. Misschien zullen wij, samen met de regio's, wat creativiteit aan de dag moeten leggen om dat zo goed mogelijk te doen.

Ik kom terug op de armoedebestrijding. Het gevaar is niet denkbeeldig dat de bijkomende hervormingen in de werkloosheid zouden leiden tot een verschuiving van de sociale zekerheid naar het bijstandssysteem, het leefloon en de ziekteverzekering. Dat kan niet de bedoeling zijn.

Tot slot vraag ik aandacht voor de creatie, het verder uitwerken en het finaliseren van het volwaardige statuut voor onthaalouders en huishoudpersoneel. Ook hier moet onzekerheid worden weggenomen. Dit zijn zeer flexibele jobs en wij moeten voor die jobs een waardig statuut creëren.

Tot slot wil ik de minister van Sociale Zaken attent maken op het engagement dat in de openbare ziekenhuizen de meerkost van de pensioenlast van de vastbenoemde personeelsleden zou geregeld worden via de financiering van de openbare ziekenhuizen.

Ik meen echter dat wij tegelijk het debat moeten starten over een eenheidsstatuut voor de verzorgenden in de zorgsector. Het is immers niet meer houdbaar dat vastbenoemde personeelsleden met dezelfde loopbaan in een ziekenhuis aan het einde van de rit – ik heb dat ook als voorbeeld aangehaald in de discussie met de minister van Pensioenen – 500 euro meer pensioen genieten dan niet-vastbenoemde personeelsleden. Dat is niet meer houdbaar. Ik meen dus dat het debat moet worden gevoerd over een eenheidsstatuut in de zorgsector.

Le **président**: Mevrouw Sminate, puisque le secrétaire d'État nous a rejoints, profitons de son passage!

Monsieur Crombez, quelle force d'influence vous avez!

01.33 Nadia Sminate (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, bedankt dat u toch nog even langskomt, want ik vind het belangrijk dat wij het debat in uw aanwezigheid kunnen voeren. Zo niet blijft het een show om de show.

Mijnheer de staatssecretaris, wij zijn het er ongetwijfeld allebei over eens dat de grote moeilijkheid in de strijd tegen de sociale fraude het bepalen is van de omvang van de sociale fraude. U hebt dit zelf aangegeven in de commissie: u hebt eigenlijk geen idee van wat sociale fraude in ons land betekent. Ik heb de vorige staatssecretaris van de Bestrijding van de sociale en de fiscale fraude hierop verschillende keren aangesproken. Hij heeft mij toegegeven dat hij geen idee had van de hoegrootheid van de sociale fraude in ons land, laat staan dat hij wist wat de opbrengst was van de strijd tegen de sociale fraude. Dat is een probleem, want om iets te bestrijden, moet men immers eerst weten wat men aan het bestrijden is. Men moet het probleem kunnen definiëren en meten om het te kunnen bestrijden.

Ik kom hiermee al bij het eerste probleem in uw beleidsnota. Door het gebrek aan een grondige analyse van het probleem zien wij dat het meer een samenraapsel is van concrete maatregelen zonder een nieuwe, globale visie op de strijd tegen sociale fraude. Dat probleem komt onder andere tot uiting in de discussie over het heel versnipperde landschap van sociale inspectiediensten in ons land. Ik heb u de tip gegeven om de inspectiediensten eventueel te fusioneren. U was daar absoluut geen voorstander van. Ik heb echter geen enkel argument gehoord waarom u daarvan geen voorstander bent.

Ik zal u zeggen waarom de huidige situatie onhoudbaar is geworden. Vandaag zijn er 101 diensten, die zich bezighouden met de strijd tegen de sociale fraude. Die diensten hebben allemaal overlappende bevoegdheden, maar tegelijkertijd hebben zij wel een verschillende directie, verschillende politieke verantwoordelijken en verschillende logistieke diensten, waardoor de kosten heel hoog zijn zonder de nodige efficiëntie. Ik vraag mij zelfs af of u als staatssecretaris in staat bent om te benoemen hoeveel diensten er zich vandaag bezighouden met de strijd tegen de sociale fraude. De chaos is zodanig groot. Elke dag worden er nieuwe celletjes opgericht. Er zijn inspecteurs, die ineens politionele bevoegdheden krijgen, en

omgekeerd. Volgens mij heerst er een grote chaos, die eerst moet worden opgelost.

Ik weet dat wij ter zake van mening verschillen. Ik ben er echter wel van overtuigd dat die maatregel de efficiëntie zou verhogen.

Eens dat probleem is opgelost, is het eerstvolgende wat u zou moeten doen, werk maken van een degelijk terugvorderingbeleid. Wat bent u ermee dat u als staatssecretaris iedere keer in de kranten kan melden dat de strijd tegen de sociale fraude een bepaald bedrag heeft opgebracht? Een dergelijke houding is verkeerd. De vorige staatssecretaris heeft dat ook moeten toegeven.

Ik baseer mij uiteraard op de ervaringen uit het verleden. Ik hoop dat u een dergelijke houding nooit zal aannemen. Ze is immers verkeerd. De strijd tegen de sociale fraude heeft niet een bepaald bedrag opgebracht. Het gaat om vastgestelde bedragen, maar die daarom niet voor de Staatskas worden teruggevorderd. Wat zijn wij dus met de strijd tegen de sociale fraude, indien de Staatskas er niets aan heeft?

Ik ben ervan overtuigd dat u eerst werk moet maken van een degelijk terugvorderingbeleid. Ik ben dus benieuwd naar uw reactie ter zake.

Nadat een dergelijk beleid op poten is gezet, zijn er uiteraard een aantal concrete maatregelen, zoals dewelke u in de pers al hebt aangekondigd. Ik moet bekennen dat enige, aangekondigde maatregelen een stap in de goede richting zijn. Volgens mij zijn aan bedoelde maatregelen echter nog een aantal nuances aan te brengen. Ook zijn er een aantal zaken waarin ik persoonlijk verder zou gaan.

Ik geef een voorbeeld. De strijd tegen de domiciliefraude is op zichzelf een goed idee. Er is ook het feit dat u nutsbedrijven zult inschakelen, om de strijd tegen de sociale fraude te verbeteren. U stelt ter zake echter dat een en ander op basis van een vermoeden van de sociale inspecteur zal gebeuren. Wat is een vermoeden echter? Is het ook een anonieme klacht van een inspecteur?

Mij lijkt een en ander nogal flou. Ik zou ter zake veel verder gaan. Ik zou gebruikmaken van de technologie waarover wij vandaag beschikken. Ik zou *datamining* toepassen, zodat gegevens van nutsbedrijven automatisch worden gecontroleerd en er een alarm afgaat, op het moment dat wij merken dat er een afwijkend verbruik van elektriciteit, gas en water is. Aldus wordt iedereen *gecoverd* en zijn er geen problemen met subjectieve beoordelingen.

01.34 Hans Bonte (sp.a): Mevrouw Sminate, ik krijg een ongemakkelijk gevoel, wanneer ik u bezig hoor. Ik heb immers het aanvoelen dat u allerlei praktische redenen zoekt – wij kennen de omvang van de sociale fraude niet goed; er is een terugvorderingprobleem na de vaststelling van de fraude –, om aan te geven dat de strijd tegen de sociale fraude misschien niet de prioriteit is.

U verklaart letterlijk dat wij moeten afwachten tot alles in kaart is gebracht, alvorens op de problematiek in te gaan en de strijd tegen de sociale fraude aan te binden.

Ik snap u dus hoegenaamd niet, vooral ook omdat uw woorden in schril contrast staan met en afsteken tegen wat u in het kader van domiciliefraude bepleit. Bij domiciliefraude zou u er immers bij manier van spreken blind invliegen.

Ik herhaal wat ik daarstraks heb opgeworpen. Ik laat even buiten beschouwing dat de strijd tegen de sociale fraude opbrengt. Er is toch wel een fundamentele onrechtvaardigheid, wanneer werkenden niet krijgen wat zij hebben verdiend, met name hun loon. Er is een fundamentele onrechtvaardigheid, wanneer wordt vastgesteld dat een pak socialezekerheidsmiddelen niet worden geïnd.

U kijkt nogal gemakkelijk naar wat VOKA naar buiten brengt.

Kijk eens op de website van VOKA. Daar houdt men secuur faillissement per faillissement bij, dag na dag. We zijn actief in dezelfde regio. Kijk eens in welke sectoren reguliere, doorgaans Vlaamse familiebedrijven kapot gaan aan oneerlijke concurrentie. De opeenstapeling van argumenten om die maatregelen niet te nemen, stoort mij ten zeerste.

01.35 Nadia Sminate (N-VA): U krijgt een ongemakkelijk gevoel bij mijn vaststelling dat er een probleem is

met de bepaling van de omvang van sociale fraude. Nochtans zit ik daar op dezelfde golflengte als uw collega sp.a'er Crombez; die mij ook op een commissievergadering waarop u niet aanwezig was, heeft toegegeven dat er ter zake een groot probleem is. Ik zeg hier gewoon dat er eerst een fundamentele hervorming moet gebeuren.

Ik rond af. Ik heb het al gezegd: een aantal van die maatregelen is een stap in de goede richting. Ga voor die hervorming, heb het lef dat te doen en maak verder werk van een degelijk invorderingsbeleid, want dat is nodig.

01.36 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le président, évidemment, on peut trouver pire ailleurs. Je ne cesse d'entendre que la situation de la Grèce est horrible et qu'on a évité le vraiment pire: on aurait pu carrément supprimer les pensions, monsieur le ministre! On y a échappé et, grâce à vous, les pensions existeront toujours demain. Peut-être faut-il vous en remercier.

Sur le plan social, néanmoins, je qualifierai votre gouvernement de gouvernement d'austérité sans perspective. J'ai bien entendu certains collègues tenter d'enjoliver la situation et soutenir que certains objectifs sont ambitieux; oui, mais on ne retrouve pas les moyens dans votre budget. Les premières décisions prises en diverses matières sont très douloureuses.

D'un point de vue budgétaire, elles rapportent un peu de moyens: elles ont un effet positif d'un point de vue macrobudgétaire mais, d'un point de vue microbudgétaire, vis-à-vis des personnes disposant d'une petite pension et pour qui la fin du mois commence le 15, qui s'interrogent aujourd'hui sur la manière dont elles pourront se chauffer et se nourrir, ces décisions font très mal.

Madame la ministre de l'Emploi, il ne suffit pas de dire qu'il faudra travailler plus longtemps et plus dur. Pour cela, il faut que du travail soit disponible. Il se peut que certaines Régions en disposent en abondance, mais il n'est pas présent dans d'autres, et nous y travaillons. Il faut donc le créer, créer les conditions du développement de l'emploi.

Ce n'est pas en supprimant le soutien à un secteur aussi important que celui de la construction en matière d'efficacité énergétique, secteur à haut taux de main-d'œuvre, qu'on y arrivera. Les conditions de travail doivent être adaptées: à la santé de chaque travailleur et à sa situation de vie. Ces conditions de travail doivent aussi être positives.

Par exemple, il ne suffit pas d'annoncer le maintien du secteur des titres-services et de ces aides qui pèsent lourdement sur le budget de l'État; encore faut-il obtenir de chaque employeur la garantie d'un salaire et de conditions de travail convenables, ainsi que de possibilités de formation.

La carrière doit être prise en compte dans son ensemble. Les engagements doivent être clairs en termes de maintien de la solidarité à terme, sinon le travailleur perd confiance dans le système et se rue, monsieur le ministre des Pensions, vers des systèmes privés bien moins efficaces. Les secteurs qui en ont les moyens se doivent de contribuer plutôt que de ponctionner les travailleurs. En matière de solidarité, certains besoins sont présents, des besoins nouveaux, auxquels un État devrait pouvoir répondre, ne serait-ce que, eu égard au phénomène de l'augmentation de la durée de la vie, de la perte d'autonomie. Le système de sécurité sociale n'est pas appelé à être statique. Il peut être réformé, mais dans le sens d'une amélioration de l'intervention collective.

Tout cela manque cruellement. Et si je vous ai entendu, monsieur le ministre, vous étonner de la grève générale de lundi dernier, vous avez pas mal de culot, surtout de le faire depuis Davos. Pour moi, c'est tout à fait compréhensible quand on voit les premières décisions qui ont été prises: les conquêtes sociales que vous avez balayées en une semaine - et si on vous avait suivi, cela aurait été en trois heures en matière de pensions - les réformes mal calibrées, une absence de perspectives, décider puis réfléchir et corriger.

Nous ne sommes pas opposés aux réformes. Notre programme en contient beaucoup tout comme les propositions de loi que nous déposons très régulièrement dans ce parlement. Mais ces réformes doivent être plus solidaires avec les plus faibles, plus exigeantes à l'égard du secteur de la finance qui nous a conduits là où nous sommes.

Je voudrais vous dire, monsieur le ministre des Pensions, que vous êtes comme un éléphant dans un magasin de porcelaine. En effet, les pensionnés actuels ou futurs sont dans une situation de dépendance,

parfois d'inquiétude compte tenu des revenus qui ne sont pas très élevés, surtout pour ceux qui ont les plus basses pensions, qui ne sont pas propriétaires. Ils sont légitimement inquiets face à leur avenir et une perte de confiance dans le système de notre sécurité sociale peut s'avérer coûteuse.

Que nous réservez-vous pour la suite? Après avoir constaté votre manière d'agir, je me dois de faire preuve d'une vigilance particulière. Je ne souhaite pas que l'on continue sur le même rythme de la même manière, sinon les dégâts risquent d'être très importants.

Je resterai vigilant parce que certains éléments de votre note de politique générale ne me rassurent pas.

Vous dites que vous ne comprenez pas certaines réactions car, aujourd'hui, il y a concertation. Mais 90 % des décisions les plus douloureuses ont déjà été prises et une concertation est organisée sur la façon dont on pourra ajuster les 10 % restants. À la place de ceux qui ont, par exemple, manifesté ce lundi, de ceux qui représentent les partenaires sociaux dans les négociations avec le gouvernement, je serais également particulièrement vigilant.

Quels sont les enjeux? Le premier vous concerne également, madame la ministre de l'Emploi, car les dossiers de pension et d'emploi sont éminemment liés. Il s'agit de la question de l'adaptation de la carrière.

Qu'avez-vous fait pour commencer? Vous avez décidé de supprimer les possibilités de prépension à mi-temps, de limiter les périodes assimilées qui concernent plus particulièrement les femmes qui ont, pour des raisons sur lesquelles on pourrait s'étendre, des pensions plus basses; vous avez décidé de diminuer les possibilités de réduire le temps de travail à un moment de la carrière. Je pense au plan Tandem, au Fonds Old Timer que vous connaissez bien. Il s'agissait d'une initiative originale et intéressante qui consistait à permettre aux travailleurs âgés, surtout dans des secteurs difficiles comme celui du non marchand, de l'enseignement, voire pour ceux qui exercent des fonctions manuelles, de diminuer un peu leur temps de travail. Ce faisant, les intéressés jouaient un rôle d'écologie à l'égard de nouveaux travailleurs qui avaient accès à l'emploi. Cela permettait de créer de l'emploi et donc diminuer le chômage. Mais vous avez décidé de mettre un terme à ces réformes qui me semblaient pourtant intelligentes.

Cela dit, monsieur le ministre des Pensions, il semblerait que les entreprises vont être encouragées à se préoccuper des travailleurs de plus de 50 ans. Mais quelle est la réalité, aujourd'hui, de ceux qui ont plus de 50 ans et qui se retrouvent sur le marché du travail après avoir perdu leur emploi? Pensez-vous que les employeurs se bousculent? Vous connaissez, comme moi, le taux de chômage de ces personnes. Il ne s'agit pas seulement d'une question de volonté, il faut également tenir compte du marché du travail.

Il y a donc un enjeu fondamental pour la ministre de l'Emploi et pour le ministre des Pensions. Pour le moment, les premiers actes que vous avez posés sont contraires à ce qu'il y a lieu de faire, de permettre une carrière plus longue en travaillant sur les conditions de travail de carrières pour lesquelles on tient compte de la pénibilité effective.

J'en arrive à des points plus précis avant de passer à la question du deuxième pilier de pension. Il est dommage que la ministre Onkelinx soit partie et que le ministre des Pensions ne m'écoute pas.

Le **président**: Monsieur Gilkinet, poursuivez s'il vous plaît. Vous faites chaque fois le même coup! Le ministre des Pensions vous écoute et la ministre Onkelinx est partie téléphoner à l'extérieur.

J'attire votre attention sur votre temps de parole, il vous reste trois minutes.

01.37 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): C'est terrible! Trois minutes pour des choses aussi importantes.

Madame Onkelinx, monsieur Van Quickenborne, je voudrais un éclaircissement quant à votre intention de fusion du Fonds du vieillissement et du Fonds de l'avenir pour les soins de santé. Quel est l'objectif réel? Quelle sera la plus-value?

Puisqu'il me reste trois minutes, je voudrais cibler deux dossiers essentiels. Le premier, c'est le relèvement des pensions les plus basses. Si j'étais à votre place, ce serait ma priorité. Quelle est la situation aujourd'hui? Nous ne pouvons plus être fiers de notre système de sécurité sociale en matière de pensions les plus basses. Trop de nos aînés, trop de nos pensionnés vivent aujourd'hui en dessous du seuil de pauvreté. S'il y a une mesure à prendre, c'est de relever les pensions les plus basses, comme l'a dit mon

collègue Wouter De Vriendt. Quelle est l'enveloppe disponible? Dans le cadre du budget, on nous annonce une diminution à 60 % de l'enveloppe structurelle pour la liaison des allocations sociales au bien-être. Par ailleurs, vous nous annoncez des montants pour la revalorisation des pensions les plus basses. S'agit-il de la même enveloppe ou de montants cumulatifs? Je vous ai posé la question en commission mais vous ne m'avez pas répondu. Peut-être le ferez vous aujourd'hui?

La priorité est effectivement à la concertation mais elle ne doit pas être une excuse pour ne pas répondre au Parlement sur des engagements clairs pour le relèvement des pensions les plus basses.

Par contre, monsieur le ministre des Pensions, la priorité numéro un de votre note de politique générale est le développement du deuxième pilier. Nous ne sommes pas d'accord et nous serons très vigilants. Vous êtes un peu un apprenti sorcier!

Quel est le problème de ces fonds de pension privés? Premièrement, ils ne sont pas équitables. Ils renforcent les pensions de ceux qui ont déjà les meilleures pensions. Selon les études universitaires de la KUL, le *Mattheuseffect*, l'effet Matthieu, fait en sorte que ces fonds de pension bénéficient, d'abord et avant tout, aux meilleures pensions.

Deuxièmement, cela a l'air d'être la solution miracle mais ils sont coûteux. Ils génèrent des économies puisqu'ils sont déductibles fiscalement pour les entreprises ou pour les particuliers dans le cadre de l'épargne pension. Dire qu'ils ne coûtent rien à l'État ou qu'ils coûtent plus cher qu'un bon financement du premier pilier, c'est entièrement faux!

Enfin, ils sont dangereux! Si, en Belgique, on a évité des catastrophes qui se passent dans des pays anglo-saxons, ils participent de la spéculation économique qui conduit à des pertes d'emplois. Ils spéculent même sur les États. Un *hedge fund* aux États-Unis spéculé sur la dette souveraine des États européens: bénéfice de 18,5 % avec quelles conséquences sur nos budgets et sur notre système de pension?

Monsieur le ministre, je suis étonné de voir l'ensemble des partis, y compris le Parti Socialiste, vous suivre dans cette voie dangereuse. Le développement d'un deuxième pilier - encore faudrait-il qu'il concerne tous les secteurs et tous les travailleurs, ce qui est loin d'être le cas aujourd'hui -, ne peut être le prétexte pour abandonner le premier pilier qui est plus efficace et plus juste.

Détrompez-moi, monsieur le ministre des Pensions, mais mon impression persistante, c'est que votre intention est de créer de l'incertitude, de l'inquiétude, y compris sur la question des pensions de survie pour conduire nos concitoyens vers ces systèmes injustes, inéquitables et coûteux. Nous ne vous laisserons pas faire!

01.38 Mathias De Clercq (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ministers, staatssecretarissen, collega's, ik zal het in mijn betoog, na reeds een aantal opmerkingen te hebben geformuleerd bij de bespreking van de diverse beleidsbrieven in de commissie, kort nog even hebben over een aantal elementen inzake fraudebestrijding, de hervorming van ons pensioenstelsel en ook de hervorming van onze arbeidsmarkt.

Dat ons land voor grote uitdagingen staat, behoeft geen betoog. Het is dan ook van groot belang dat deze regering de diverse hervormingen kan realiseren.

Ik wil mij eerst richten tot de staatssecretaris voor Fraudebestrijding, die de belangrijke taak heeft om de diverse vormen van fraude een halt toe te roepen.

Mijnheer de staatssecretaris, het bestrijden van fraude staat of valt met de kwaliteit van onze inspecteurs. We zijn tevreden dat het aantal inspecteurs dan ook zal toenemen. Wij mogen het belang van vorming evenwel niet uit het oog verliezen.

Als gevolg van de vergrijzing van ons korps van ambtenaren zullen heel wat oudere inspecteurs de volgende jaren met pensioen gaan. Het lijkt daarom zinvol om contacten te onderhouden met gepensioneerd inspecteurs, zodat jongeren nog op hun expertise, hun ervaring, hun knowhow kunnen terugvallen met het oog op een efficiënte fraudebestrijding.

De Open Vld-fractie rekent erop dat de regering van de bestrijding van de domiciliefraude een prioriteit zal maken. Dit is immers een zeer belangrijke vorm van fraude bij het toekennen van leeflonen en

werkloosheidsuitkeringen.

Mijn fractie is ook een grote voorstander van het systeem van dienstencheques omdat het mensen activeert, mensen die het anders moeilijker hebben om op de arbeidsmarkt te komen, maar ook een systeem dat de drukbezette gezinnen van een aantal taken ontlast. Ook in dit systeem, dat is mijn boodschap voor de staatssecretaris, blijft nog steeds een aantal misbruiken bestaan. Volgens de laatste berichten kost dit 4 miljoen euro op jaarbasis. Hier is dus ook werk aan de winkel om de misbruiken weg te werken uit dit toch wel positieve systeem *as such*.

Ik wil ook aandacht vragen voor de bestrijding van schijnzelfstandigen en schijnwerknemers. De collega's van sp.a zullen het ongetwijfeld doorgeven aan de staatssecretaris. Wij hebben daarover gesproken in de commissie. Wij zijn tevreden dat ook schijnwerknemers expliciet zullen worden aangepakt. Dat is een belangrijk fenomeen inzake sociale fraude. Daarom vragen wij met aandring dat de Commissie ter regeling van de arbeidsrelaties haar werk doet...

De staatssecretaris komt net binnen, waarvoor dank.

01.39 Zuhail Demir (N-VA): Collega De Clercq, ik hoor u graag spreken over het aanpakken van schijnzelfstandigheid. Als ik mij niet vergis, zat uw partij ook in de vorige regering. Toen werd de aanpak van dit probleem ook al aangekondigd. In 2006 – als ik mij niet vergis – is er een wet op de arbeidsrelaties goedgekeurd, die de schijnzelfstandigheid zou aanpakken. Men heeft toen aangekondigd dat daarvoor een speciale commissie zou worden opgericht.

Mijn vraag aan u, of aan de staatssecretaris, is hoe het zit met die commissie? Is zij al ooit bijeengekomen om de problematiek van de schijnzelfstandigheid te bekijken?

01.40 Mathias De Clercq (Open Vld): Mevrouw Demir, ik wou net zeggen dat het cruciaal is dat deze commissie ter regeling van de arbeidsrelaties eindelijk haar werk doet om schrijnende misbruiken als koppelbazerij en andere tegen te gaan.

Mijnheer de staatssecretaris, u zult in ons een partner vinden voor uw evenwichtige strijd tegen de sociale fraude en de fiscale fraude. Wij menen dat uw maatregelen nodig en rechtvaardig zijn, en wij wensen u veel succes.

Collega's, naast de hervormingen op het vlak van de fraudebestrijding, is er een bijzondere taak weggelegd inzake de hervorming van de pensioenen. Ook hierover wens ik namens mijn fractie enkele opmerkingen te maken.

Het uitzicht op een welverdiend pensioen na een vruchtbare loopbaan, is immers één van de beginselen waarop ons samenlevingsmodel gestoeld is. In het verleden werd er lang getalmd met de nodige ingrepen aan het pensioenstelsel. Ik ben gelukkig dat deze regering op dat vlak verandering zal brengen. Het is net op het vlak van de pensioenen dat deze regering reeds tijdens haar eerste maanden belangrijke maatregelen genomen heeft. Eind vorig jaar hebben de meeste fracties hier die fundamentele en noodzakelijke hervormingen goedgekeurd. Dat was een belangrijke stap voorwaarts.

Mijnheer de minister, het is echter duidelijk dat u nog tal van andere uitdagingen op dat vlak resten. Daar waar uw collega van Werk, mevrouw De Coninck, ervoor zal moeten zorgen dat mensen meer en langer aan de slag gaan moet u ervoor zorgen dat wie gewerkt heeft een degelijk pensioen ontvangt. Dat pensioen moet in verhouding staan tot de jaren die de mensen hebben gewerkt. Het behoeft geen betoog dat dit een ongelooflijke uitdaging is. Tegen 2030 zal ons land immers meer dan drie miljoen gepensioneerden tellen. Dat is echt wel een cruciale uitdaging.

Mijnheer de minister, bij de toelichting van uw beleidsnota hebt u tien pensioenwerven aangekondigd waaraan u verder zult werken. Dat verheugt ons. Ik denk hierbij namens mijn fractie in de eerste plaats aan het verbreden van onze tweede pensioenpijler. Naar schatting vier werknemers op tien hebben vandaag geen aanvullend pensioen. Ook contractuele ambtenaren, mensen uit de non-profit en medewerkers van kmo's verdienen een aanvullend pensioen. We vragen van mensen om meer en langer te werken. Voor ons liberalen is het dan ook fundamenteel dat we een leefbaar pensioen in het vooruitzicht stellen. Mijnheer de minister, vandaar dat we u voor honderd procent steunen in uw ijver om werk te maken van een verbreding en verdieping van die tweede pensioenpijler. Voor Open Vld is de democratisering van die pijler een

absolute prioriteit. Net de combinatie van het wettelijk pensioen, het aanvullend pensioen en het pensioensparen met de vierde pijler, het bezit van een eigen huis, maakt ons model zo sterk. Door de tweede pijler voor zoveel mogelijk mensen toegankelijk te maken, zorgen we ervoor dat we dat model dat we koesteren nog verder kunnen versterken.

Net als veel collega's met mij vind ik het bijzonder goed dat u snel zult komen met een regeling voor het bijverdienen na de leeftijd van 65 jaar. Mensen met een lange loopbaan zullen dat onbeperkt kunnen doen. Voor anderen zal een grote onrechtvaardigheid verdwijnen, met name dat als ze te veel werken ze hun volledige pensioen verliezen. Gestraft worden om te werken is immers echt niet meer van deze tijd. We hebben juist alle helpende handen nodig. We zouden die vijftenzestigplussers die de handen uit de mouwen willen steken dankbaar moeten zijn.

Ik kan mij geen enkel ander ogenblik herinneren waarop mensen zo bewust zijn geweest van de pensioenproblematiek. Nog nooit is er zoveel over de pensioenen gedebatteerd. Het is een kans. Daarop moeten wij voortbouwen. Wij kunnen dat doen door mensen tijdens hun loopbaan correct te informeren over hun pensioenrechten. Daarom onderschrijf ik de plannen die voortspruiten uit het brein van onze goede collega, staatssecretaris De Block. Tijdens de vorige legislatuur, maar ook tijdens deze legislatuur, heeft zij die ingediend, om mensen regelmatig te informeren over de opbouw van die rechten.

Mijnheer de minister, wij vragen uitdrukkelijk dat dit zou gebeuren bij de aanvang van de carrière, want dat is natuurlijk het moment waarop men, bewust, daaraan kan bouwen. Informatievoorziening over mogelijkheden in de tweede en derde pijler is essentieel bij de start van een ieders loopbaan. Men moet dat op een regelmatige wijze doen.

Ik wil ook nog eens mijn betoog over de pensioensplit in herinnering brengen. Die is voor onze fractie heel belangrijk, maar ik zal er vandaag niet verder op ingaan.

Naast fraudebestrijding en de pensioenhervorming kom ik tot de hervorming van onze arbeidsmarkt, mevrouw de minister. Onze arbeidsmarkt schreeuwt daarom. Op uw schouders rusten belangrijke hervormingen, die erop gericht zijn om in alle sociale bewogenheid het sociale systeem te vrijwaren. Mensen zijn bezorgd over alle hervormingen die op stapel staan en alle veranderingen die deze regering wenst door te voeren. Dat is evident. Het is aan u en aan ons allen samen, als politici en vertegenwoordigers des volks, om de boer op te gaan en dit overal goed te gaan duiden.

Een job is nog altijd de beste sociale bescherming en biedt het beste perspectief op een sociaal zinvol leven. U stelt ook daarvoor een aantal maatregelen in het vooruitzicht. Van ons zult u daarvoor alle steun krijgen, ook als het gaat om herstructureringen waarbij de leeftijds piramide wordt gerespecteerd. Wij moeten ook durven spreken over demotie, collega's. Vandaag is het *not done* dat oudere werknemers een stapje terug zetten op de arbeidsmarkt om zich te wijden aan een minder belastende job. Het mag natuurlijk geen verplichting worden. Het moet een keuze zijn, maar het mag niet worden ontraden, zoals vandaag. Wij hebben alle expertise nodig om de mensen aan de slag te houden. Mijn fractie staat niet achter de leuze dat zij jobs afnemen van de jongeren. Dat is een waanidee.

01.41 **Zuhal Demir** (N-VA): Ik heb twee vragen voor u, mijnheer De Clercq.

Ten eerste, u zegt dat de grote hervormingen van mevrouw De Coninck aanleiding zullen geven tot meer werk voor onze oudere werknemers want het brugpensioen wordt verstrengd. Als ik u goed begrijp is het de bedoeling om die oudere werknemers op de arbeidsmarkt te houden. Het Generatiepact van 2005 heeft het brugpensioen ook verstrengd. Daar was het ook de bedoeling om meer oudere werknemers op de arbeidsmarkt te houden. U kent die cijfers. Mevrouw de minister kent die ook. Vóór de verstrenging van het brugpensioen door het Generatiepact in 2005 zaten we met 106 000 bruggepensioneerden. Eind 2010 zitten we met 116 000 bruggepensioneerden. Het Generatiepact heeft dus zijn doel gemist. Vreest u niet dat u met de kleine verstrenging van het brugpensioen het doel, dat ik met u en de minister deel, zal missen? Vreest u met deze hervorming niet voor een Generatiepact bis?

Ten tweede, ik hoor u pleiten voor de tweede en de derde pijler van de pensioenen, maar uw minister en uw partij in de regering zijn volgens het regeerakkoord van plan om de aanvullende groepsverzekeringen, dus de werknemers die gedurende hun loopbaan geld sparen voor een aanvullende verzekering, extra te belasten. Als ik mij niet vergis zijn jullie daar voor want het staat in het regeerakkoord.

01.42 Mathias De Clercq (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mevrouw Demir, ik denk dat de reactie van mijn goede collega Vercamer op uw laatste woorden boekdelen spreekt.

Ik wil u toch het volgende antwoorden. Het Generatiepact was inderdaad een eerste stap, dat is duidelijk. Het is een proces dat toen goed in gang is gezet. Daarmee moeten we zeker verder gaan. Deze regering bouwt ook voort op die hervorming.

U predikt de hervorming, maar deze regering doet het, mevrouw Demir. Zelf aan de kant gaan staan, is natuurlijk de gemakkelijkste optie. U predikt het, u bepleit het, maar wij doen het.

Mijnheer de voorzitter, collega's, heren en dames ministers en staatssecretarissen, ik rond af. Sommige mensen zijn een beetje geagiteerd. Dat zegt natuurlijk veel.

Ik kan alleen maar vaststellen dat de hervormingstrein absoluut op gang is gekomen. Wij zullen met onze fractie de regering daarin dan ook onze volle steun geven.

Bedankt voor uw aandacht.

01.43 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le président, mesdames et messieurs les ministres, chers collègues, les économies prévues dans le budget des soins de santé ne sont évidemment pas négligeables: il a été décidé de réaliser 425 millions d'économies en 2012, avec un effet annuel plus important encore puisque l'année est déjà entamée. Le secteur intervient donc considérablement dans l'effort budgétaire global.

Bien entendu, tout cela s'effectue sans que les "consommateurs", c'est-à-dire les patients, ne subissent directement les effets de ces restrictions. Les soins de santé continueront à être remboursés comme ils l'étaient, avec même des améliorations pour certains régimes; l'indexation a été partiellement prise en compte à la fois pour les prestataires et les patients dans les remboursements.

Les moyens budgétaires mis à la disposition du secteur restent donc importants et doivent être utilisés à bon escient. Chaque geste d'économie induit une responsabilité supplémentaire vis-à-vis de l'utilisation des ressources dont on dispose. Nous pensons que tous les acteurs des soins de santé doivent être responsabilisés, c'est-à-dire les prestataires, les hôpitaux, mais aussi les organismes assureurs, les patients via le développement d'un travail d'information et de prévention.

D'ailleurs, cette charge d'information et de prévention sera progressivement transférée aux Régions et Communautés. Il s'agira alors de veiller particulièrement à son efficacité vu son impact direct sur l'utilisation des budgets dans les soins de santé.

Le secteur des médicaments se voit imposer des économies à concurrence de 183 millions; ce n'est pas négligeable: sur une base annuelle, cela représente 240 millions d'euros.

En revanche, ce secteur connaîtra aussi des avancées significatives. Je pense notamment au principe de l'autorisation temporaire pour les médicaments innovants. C'est essentiel: moi-même suis intervenu fréquemment sur ce sujet. En effet, les maladies les plus graves sont parfois celles qui nécessitent des thérapies innovantes, qui concernent souvent un petit nombre de personnes, mais des personnes gravement affectées et en besoin important de ce type de médicament. Accélérer la mise à disposition des patients de tels traitements indispensables, en accordant une autorisation temporaire, évitera l'abus et augmentera l'efficacité du traitement.

Cela se fait d'ailleurs en France et avec beaucoup d'opportunité.

Nous souhaitons que cette initiative rencontre les besoins des patients, qui se trouvaient parfois dans l'impasse faute d'avoir accès à des médicaments, dont ils connaissent parfois l'existence. Il faut se mettre à la place d'un patient atteint d'une maladie grave, qui connaît l'existence d'un médicament utile pour sa pathologie et qui ne pourrait en disposer à cause de contraintes financières.

Permettez-moi d'aborder la mesure relative aux médicaments, qui consiste à fixer pour les anti-ulcéreux, donc les inhibiteurs de pompes à protons (IPP), un prix plafond au niveau de la spécialité la moins chère de chaque molécule augmentée d'une certaine marge. Cette disposition a été prise dans le cadre du projet de

loi portant des dispositions diverses. Un amendement a été adopté pour protéger le pharmacien, qui aurait pu se retrouver en difficulté si une firme pharmaceutique n'avait pas diminué son prix en dessous du prix plafond et si le médecin avait quand même prescrit une spécialité au-dessus du prix plafond. Le pharmacien a, dans ce cas très précis, la possibilité de substituer la spécialité prescrite à une autre spécialité.

Il s'agit d'une mesure prise dans une certaine urgence par rapport aux nécessités budgétaires et qui constitue en fait une entorse au droit de substitution tel que nous l'avions balisé dans le cadre des accords gouvernementaux. En effet, à ce moment, nous avons parlé des antibiotiques et des antimycotiques.

Nous avons pris acte de la volonté d'engagement du ministre de se concerter avec le secteur, afin d'examiner si un autre mécanisme n'était pas envisageable tout en garantissant le prix au patient, le prix pour l'INAMI et une exemption de pénalité pour le pharmacien.

En ce qui concerne les médecins, je suis particulièrement heureux que nous ayons pu dégager un accord médico-mutualiste, parce que cela fait partie de nos traditions. Cela n'a pas trop mal marché jusqu'à présent. Le fait de pouvoir encore conclure de telles conventions me semble important, non seulement pour le patient – dont la sécurité tarifaire est ainsi garantie –, mais aussi pour les prestataires de soins qui savent de cette manière où ils vont et comment vont évoluer les pratiques. C'est une caractéristique majeure de notre système de soins de santé qu'il faut entretenir.

Je note avec satisfaction que les médecins généralistes bénéficieront d'une indexation totale, même si elle est reportée partiellement jusqu'à ce que des économies soient trouvées dans le secteur des prestataires de soins. Nous devons continuer de prendre des mesures pour soutenir le caractère attrayant de la profession de généraliste. Les conditions d'exercice se trouvent évidemment au premier plan. C'est même aussi important que la question de la revalorisation financière. La façon dont évolue la pratique – avec le problème des gardes – est telle que nous devons rester attentifs.

Il s'agit d'un choix politique. Dans certains pays, la médecine générale n'existe plus. Donc, à un moment donné, il faut choisir: continuer avec un système de médecine de proximité, auquel je suis plutôt favorable, ou bien opter pour une autre forme d'organisation. Mais si l'on choisit la première solution, qu'il s'agisse de visites à domicile ou de visites au cabinet médical, il convient de s'en donner les moyens. Et ce n'est pas seulement un problème budgétaire. Il s'agit aussi d'aspects administratifs qui, sans être trop coûteux, impliquent que l'on s'intéresse aux conditions mêmes d'exercice de la profession.

Les pharmaciens sont assez inquiets de la suppression de leur indexation. Je pense que là aussi la concertation doit permettre de trouver une solution, parce que les pharmaciens ont recours à du personnel. Comme on ne touche pas, et heureusement, à l'indexation du personnel, il faut tenir compte de cela dans l'indexation des prestations pharmaceutiques elles-mêmes.

Certaines officines risquent de compresser leur personnel suite à cette indexation des salaires. Nous plaçons donc pour qu'à l'instar des médecins, les pharmaciens puissent percevoir leur indexation totale, pour autant qu'ils proposent et réalisent des économies compensatoires pour un montant équivalent en 2012. Pouvez-vous nous indiquer où en sont les pourparlers avec ce secteur?

Pouvez-vous également faire le point sur les mesures attendues au niveau de la médico-mut pour réduire le volume des médicaments prescrits? Pour rappel, si la médico-mut ne fait pas de propositions satisfaisantes en termes de réduction de volume des antibiotiques et des IPP (inhibiteurs de la pompe à proton) pour générer une économie de 22 millions d'euros, des mesures seront d'application, notamment le droit de substitution. Où en est-on dans ce dossier?

Nous aurons l'occasion de discuter cet après-midi du projet de loi portant des dispositions diverses, qui reprend notamment ce problème de la substitution d'antibiotiques et d'antimycotiques. Il me semble que nous devons être attentifs au respect de l'article 11 de l'arrêté royal de 1978 et d'autres dispositions qui régissent la liberté de prescription dans notre pays.

Je suis conscient qu'à un certain moment il faut inciter à une prescription à la fois efficace et raisonnable sur le plan financier. Toutefois, il m'apparaît que la liberté de prescription est un des fondements de la responsabilité médicale dans notre pays. Nous y sommes particulièrement attentifs. Lorsqu'il y a des motifs médicaux évidents, qui doivent être clairement exprimés par le prestataire, la substitution ne doit pas s'imposer, si les raisons sont valables sur le plan de l'intérêt du patient.

01.44 Laurette Onkelinx, ministre: Suite à une question de Damien Thiéry, me semble-t-il, j'ai confirmé que, lundi, lors de la concertation médico-mutualiste, ils ont travaillé sur la question de la substitution qui est prévue dans la loi portant des dispositions diverses qui sera examinée tout à l'heure. Les participants à cette concertation ont fait une proposition visant à encadrer différemment le pouvoir de substitution dans le sens que vous évoquez en prévoyant la possibilité d'y échapper en justifiant un objectif thérapeutique. Je suis, bien entendu, prête à concrétiser cette possibilité le plus rapidement possible.

01.45 Daniel Bacquelaine (MR): Je voudrais encore dire un mot sur le statut des malades chroniques.

Madame la ministre, vous savez que, pour le MR, il s'agit là d'une priorité. Nous considérons que la prise en compte de la chronicité des maladies les plus graves doit nous inciter à nous prononcer en faveur d'une utilisation budgétaire optimale au profit des patients atteints de ce genre de maladie. En effet, nous estimons que les maladies chroniques et les maladies graves perturbent considérablement l'équilibre familial et budgétaire des familles. Nous nous trouvons ici face à un problème qui a trait plus à la gravité de la maladie qu'à la situation financière du patient.

À un moment donné, nous devons considérer la prise en compte des maladies chroniques et des maladies graves pour ce qu'elles sont réellement en termes d'impact sur la personne humaine et ce, pas seulement d'un point de vue financier. En effet, personne ne peut résister au niveau personnel et financier quand un membre de sa famille est atteint d'une maladie extrêmement grave; cela peut avoir un impact sur l'organisation générale de la famille, sur le travail des membres de cette famille, etc. Le statut du malade chronique est donc essentiel.

Je reviens, un instant, sur l'attractivité de la médecine de proximité pour ce qui concerne les infirmiers et infirmières. Je rappelle que le soutien à la pratique de groupe pour les infirmiers et infirmières indépendants fait l'objet d'une mesure reprise dans l'accord de gouvernement. Cependant, elle ne figure pas dans le plan d'attractivité de la profession d'infirmier et d'infirmière que vous proposez dans votre note de politique générale. Je souhaiterais donc que l'on revienne sur ce point qui – je le répète – figure dans l'accord de gouvernement. Les infirmiers et infirmières indépendants ont un rôle important à jouer dans l'organisation des soins. Le gouvernement doit s'atteler à défendre l'attractivité de cette profession.

Pour les kinésithérapeutes, nous prenons acte avec satisfaction de la décision du Conseil des ministres de vendredi passé qui prévoit une prolongation générale des numéros INAMI provisoires. Il n'en reste pas moins que cette situation demeure assez pénible pour les jeunes kinésithérapeutes récemment diplômés. Nous voulons rappeler notre volonté de supprimer le concours de sélection organisé en fin de cursus.

Madame la ministre, en ce qui concerne la politique hospitalière, notre souhait est qu'une réforme globale soit initiée et qu'elle concerne non seulement le financement hospitalier mais aussi les relations juridiques entre gestionnaires d'hôpitaux et médecins hospitaliers, avec toute la problématique de leurs honoraires. On ne peut dissocier le débat sur le financement hospitalier de celui sur les relations entre les gestionnaires d'hôpitaux et les prestataires de soins. Ces deux débats sont intimement liés et doivent être entamés rapidement si on veut plus d'efficacité dans l'organisation hospitalière dans notre pays.

Le président: Nous allons interrompre la séance pendant quinze minutes pour des raisons techniques.

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 2 février 2012 à 13.15 heures.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 2 februari 2012 om 13.15 uur.

La séance est levée à 13.00 heures.

De vergadering wordt gesloten om 13.00 uur.

Ce compte rendu n'a pas d'annexe.

Dit verslag heeft geen bijlage.